

Az e-közigazgatás gyenge pontjai

Prof. Dr. Budai Balázs PhD.
egyetemi tanár

budai.balazs@uni-nke.hu
+36-20-966-0454

**Politikum,
humán faktor,
jogi környezet,
bizalomhiány**

**Redundancia,
finanszírozás,
képviselés,
intézményrendszer**

**Adatbiztonság,
adatvédelem, IW**

**Politikum, humán faktor,
jogi környezet, bizalomhiány**

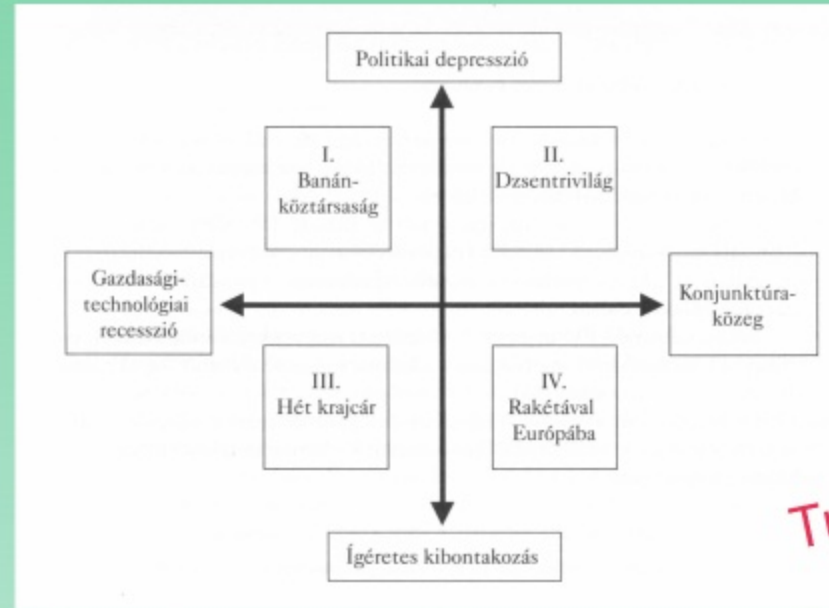
Politikum

Humán faktor

Jogi környezet

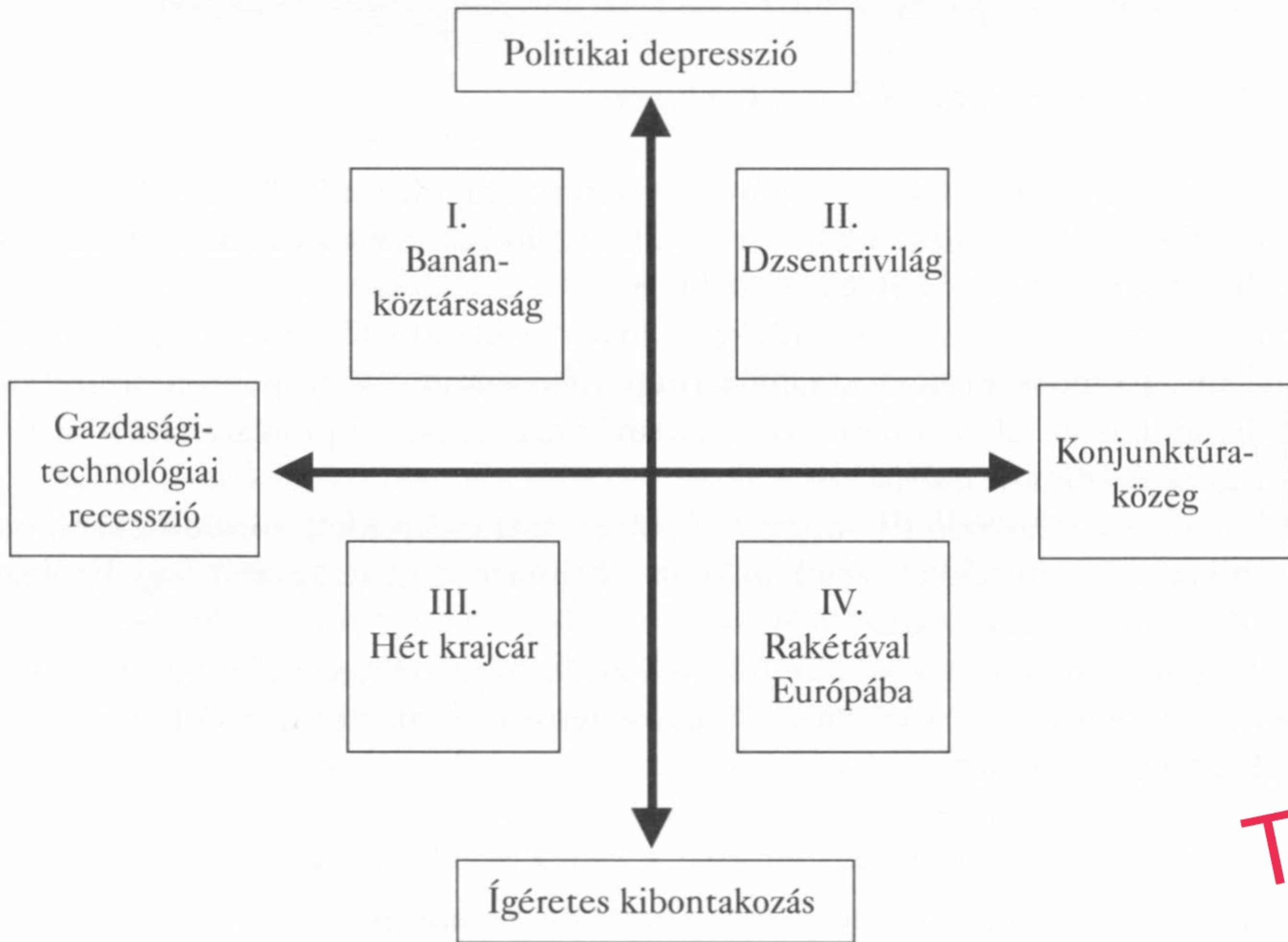
Bizalomhiány

Politikai kultúra vs. politikai kulturálatlanság

Tudáskormányzás?

- Z. Karvalics: az e-közigazgatás jövője két tengely mentén:
 - Belső (politikai) feltételek
 - Külső (gazdasági technológiai feltételek)
- Négy forgatókönyv:
 - 1. **Banán köztársaság**: gazdasági recesszió, politikai depresszió
 - 2. **Dzsentrivilág**: gazdasági prosperitás, politikai depresszió
 - 3. **Hét krajcár**: gazdasági recesszióra kedvezően reagál a politikai kultúra
 - 4. **Rakétával Európába**: politikai kibontakozás, gazdasági prosperitással.
- Jó forgatókönyv csak egészséges politikai közegben, átlátható működéssel képzelhető el.

Tudásk

**Politikum, humán faktor,
jogi környezet, bizalomhiány**

Politikum

Humán faktor

Jogi környezet

Bizalomhiány

Humán faktor

A digitális közigazgatás társadalmi előfeltételei nem homogének – ezért az **azonos szolgáltatás eltérő állampolgári kimeneteket** eredményez!
Az e-közigazgatás nem kiegészít, hanem felerősít!

Ügyféloldali kockázatok

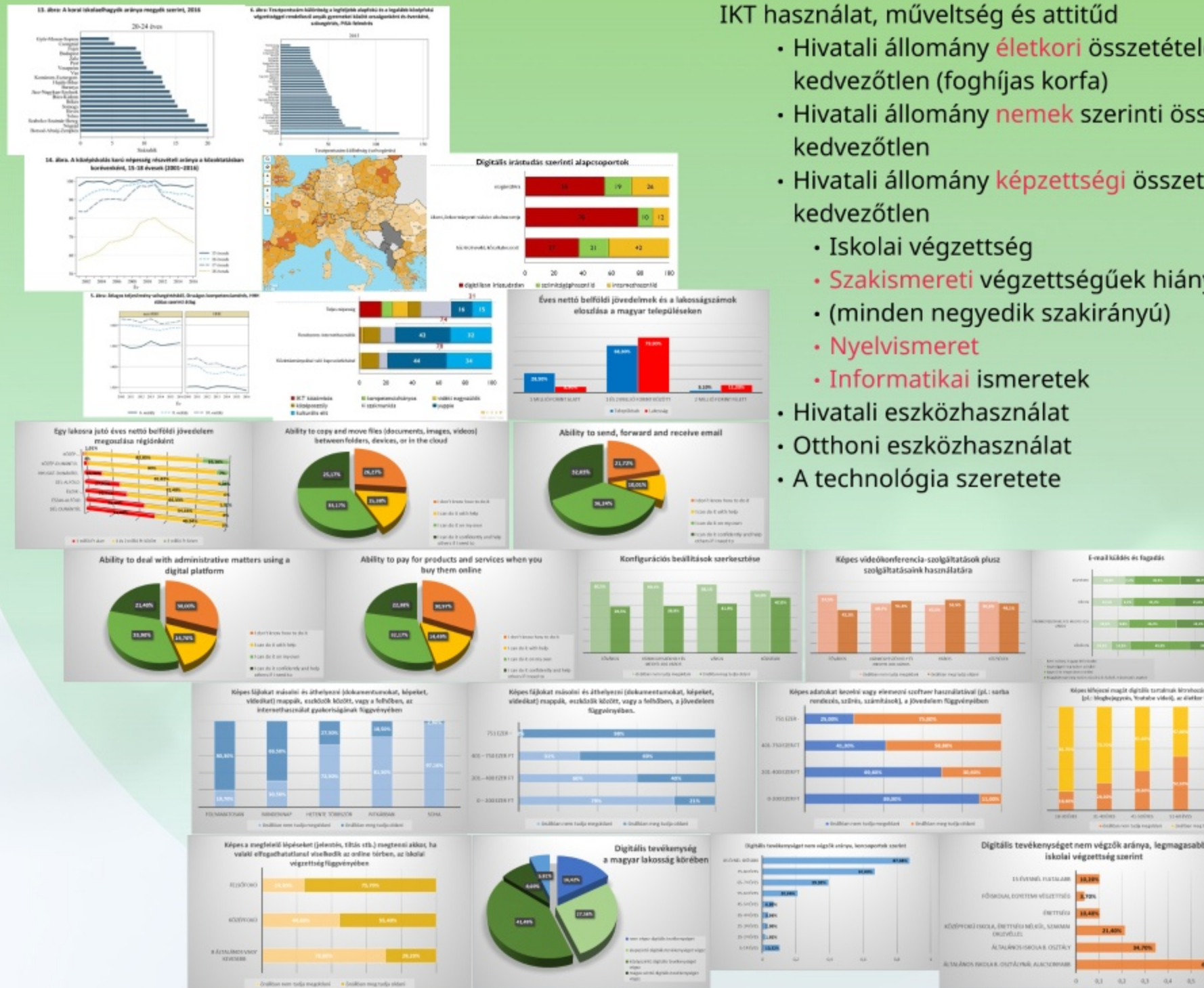
Szolgáltató oldali kockázatok

IKT használat, műveltség és attitűd

- Hivatali állomány **életkori** összetétele kedvezőtlen (foghíjas korfa)
- Hivatali állomány **nemek** szerinti összetétele kedvezőtlen
- Hivatali állomány **képzettségi** összetétele kedvezőtlen
 - Iskolai végzettség
 - **Szakismereti** végzettségűek hiánya
 - (minden negyedik szakirányú)
 - **Nyelvismeret**
 - **Informatikai** ismeretek
- Hivatali eszközhasználat
- Otthoni eszközhasználat
- A technológia szeretete

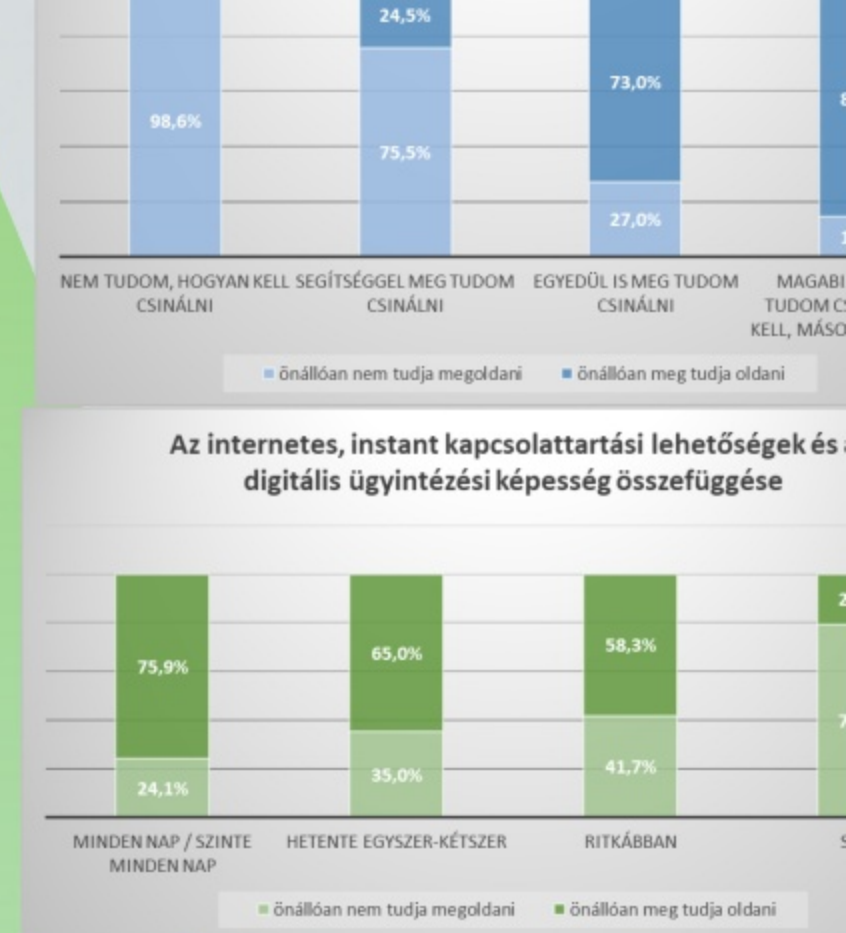
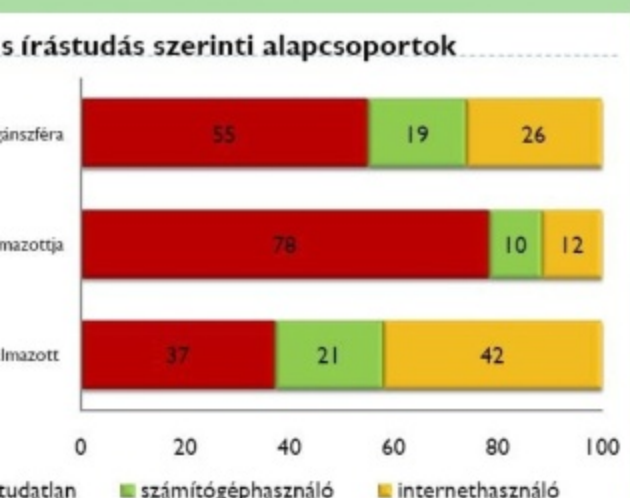

Humán faktor 2.0

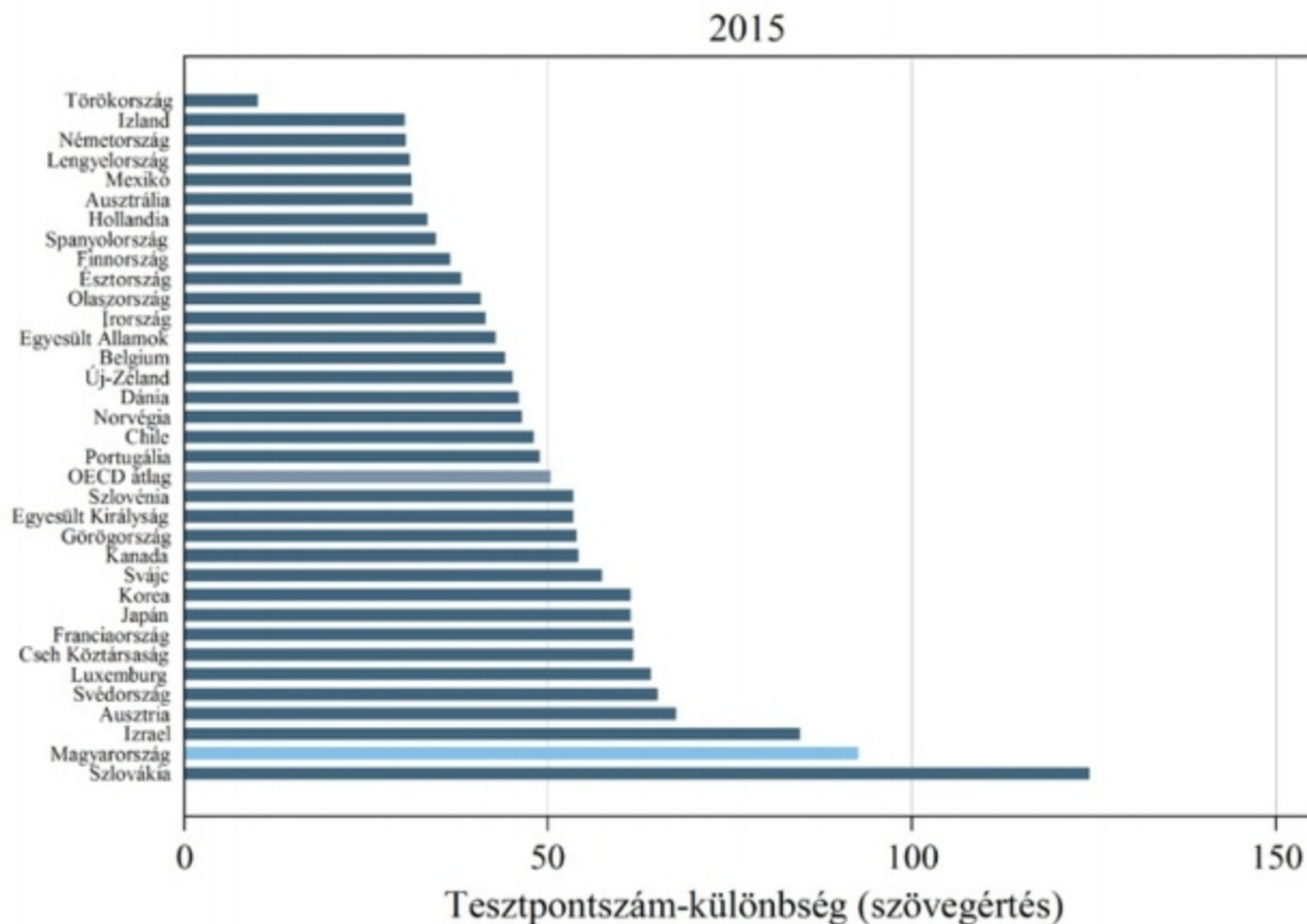

IKT használat, műveltség és attitűd

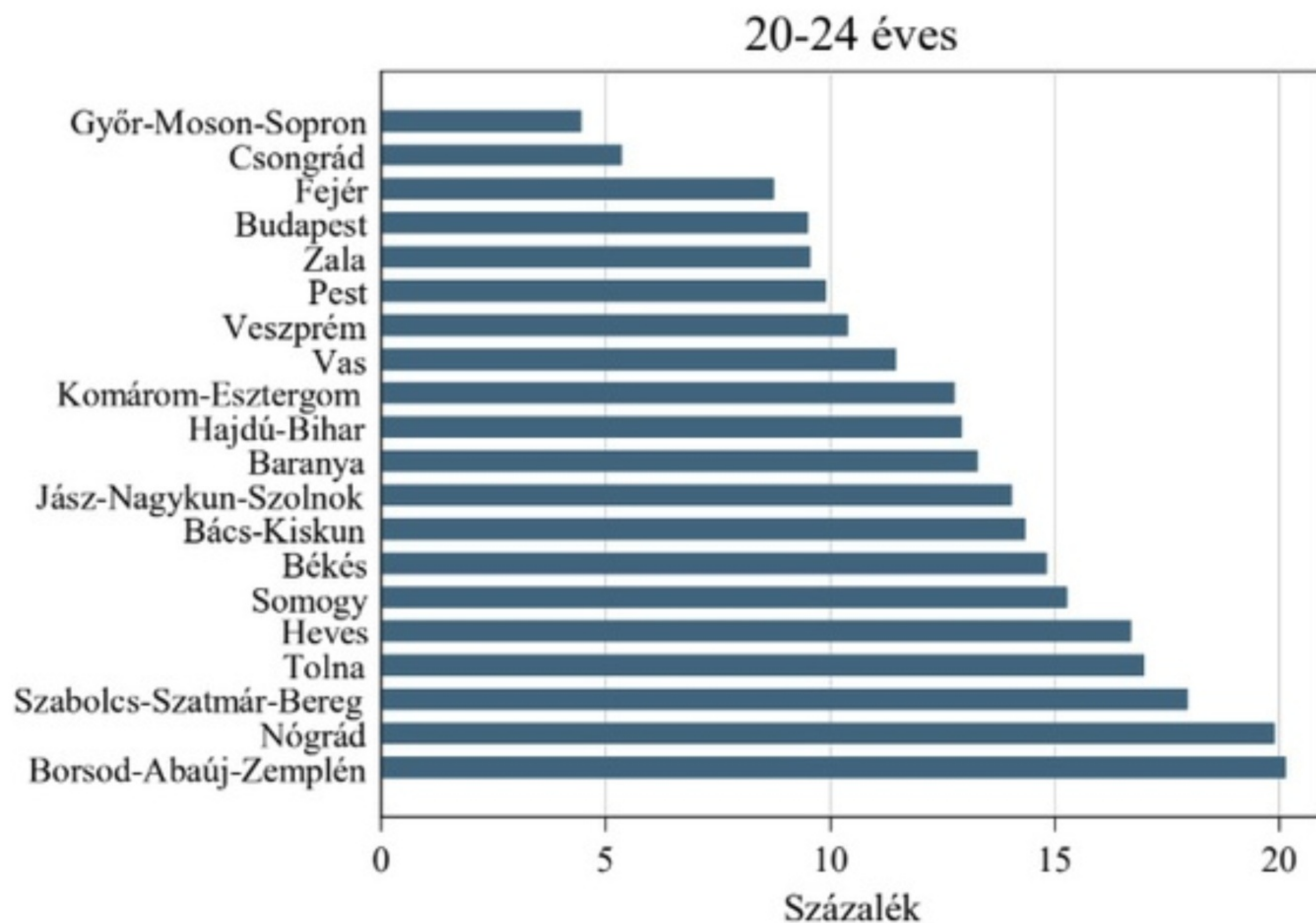
- Hivatali állomány **életkori** összetétele kedvezőtlen (foghíjas korfa)
- Hivatali állomány **nemek** szerinti összetétele kedvezőtlen
- Hivatali állomány **képzettségi** összetétele kedvezőtlen
 - Iskolai végzettség
 - **Szakismereti** végzettségűek hiánya
 - (minden negyedik szakirányú)
 - **Nyelvismeret**
 - **Informatikai** ismeretek
- Hivatali eszközhasználat
- Otthoni eszközhasználat
- A technológia szeretete

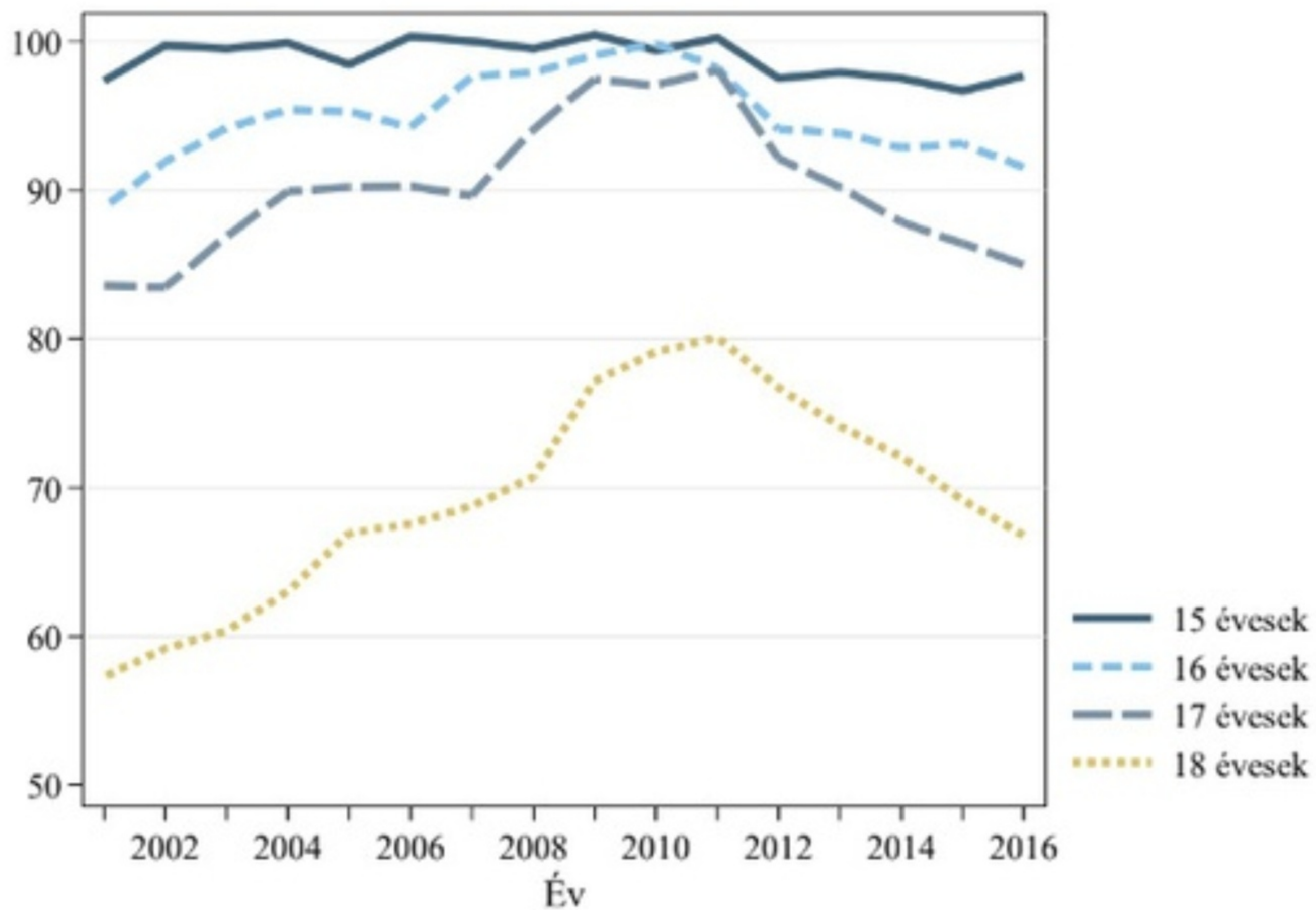
6. ábra: Tesztpontszám-különbség a legfeljebb alapfokú és a legalább középfokú végzettséggel rendelkező anyák gyermekei között országonként és évenként, szövegértés, PISA-felmérés

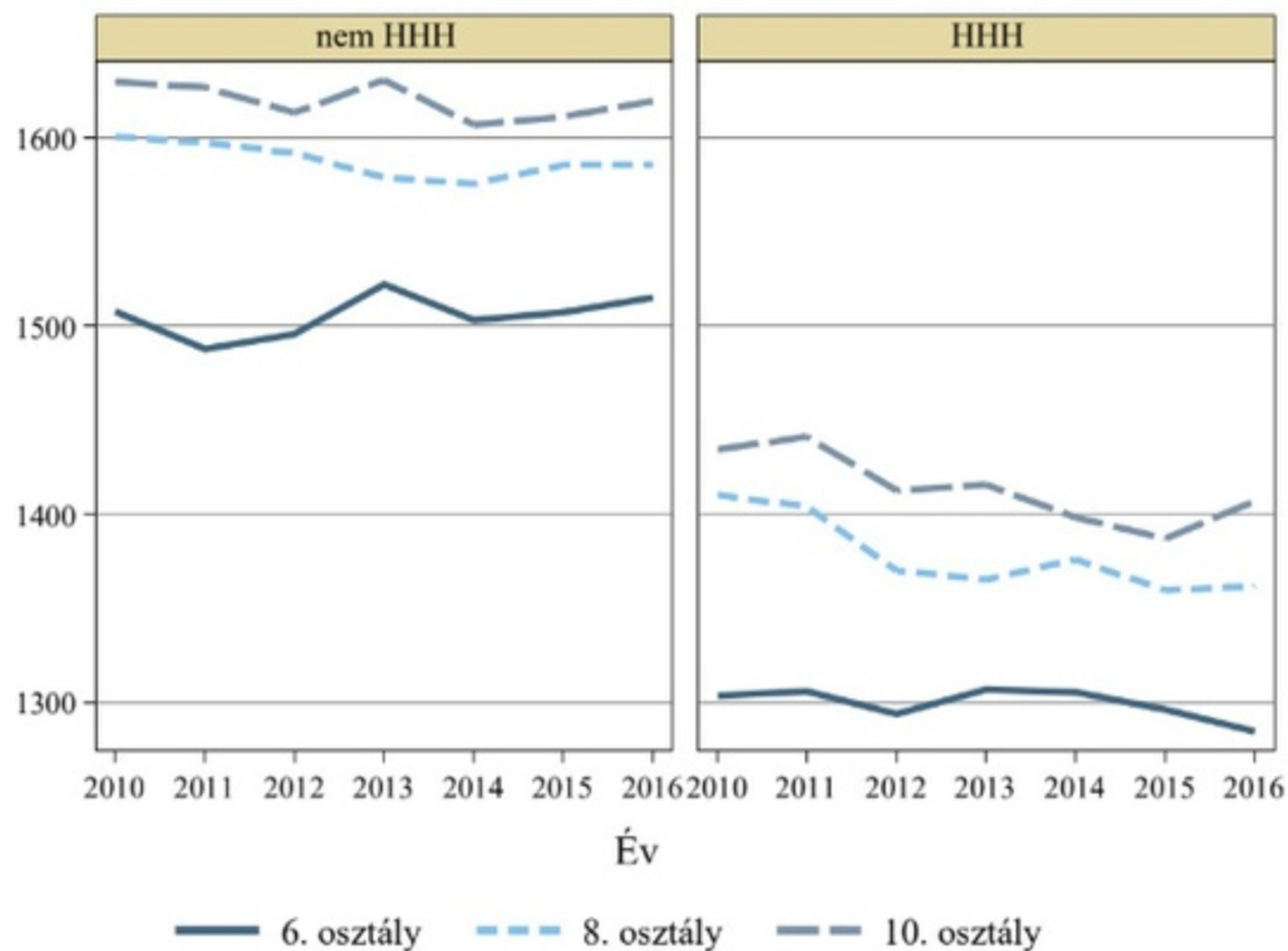
13. ábra: A korai iskolaelhagyók aránya megyék szerint, 2016

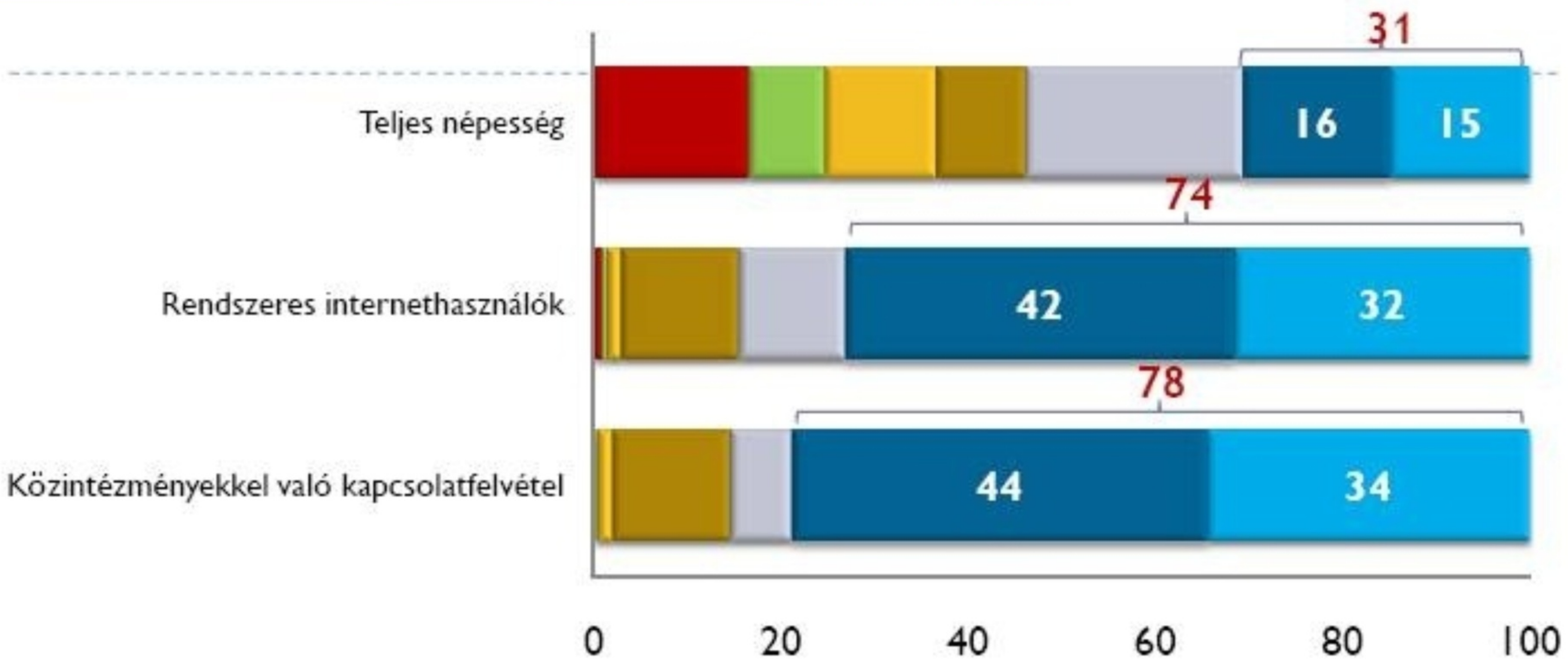
**14. ábra. A középiskolás korú népesség részvételi aránya a közoktatásban
korévenként, 15-18 évesek (2001–2016)**

5. ábra: Átlagos teljesítmény szövegértésből, Országos kompetenciamérés, HHH
státus szerinti átlag

This map displays administrative boundaries across Europe, with each region labeled with a numerical value. The values are distributed across the continent, with higher values (e.g., 66.2, 57.2, 54.6) concentrated in Western and Central Europe, and lower values (e.g., 16.3, 18) found in Eastern Europe and North Africa. The map includes a search bar, zoom controls, and a scale bar (200 km, 100 mi).

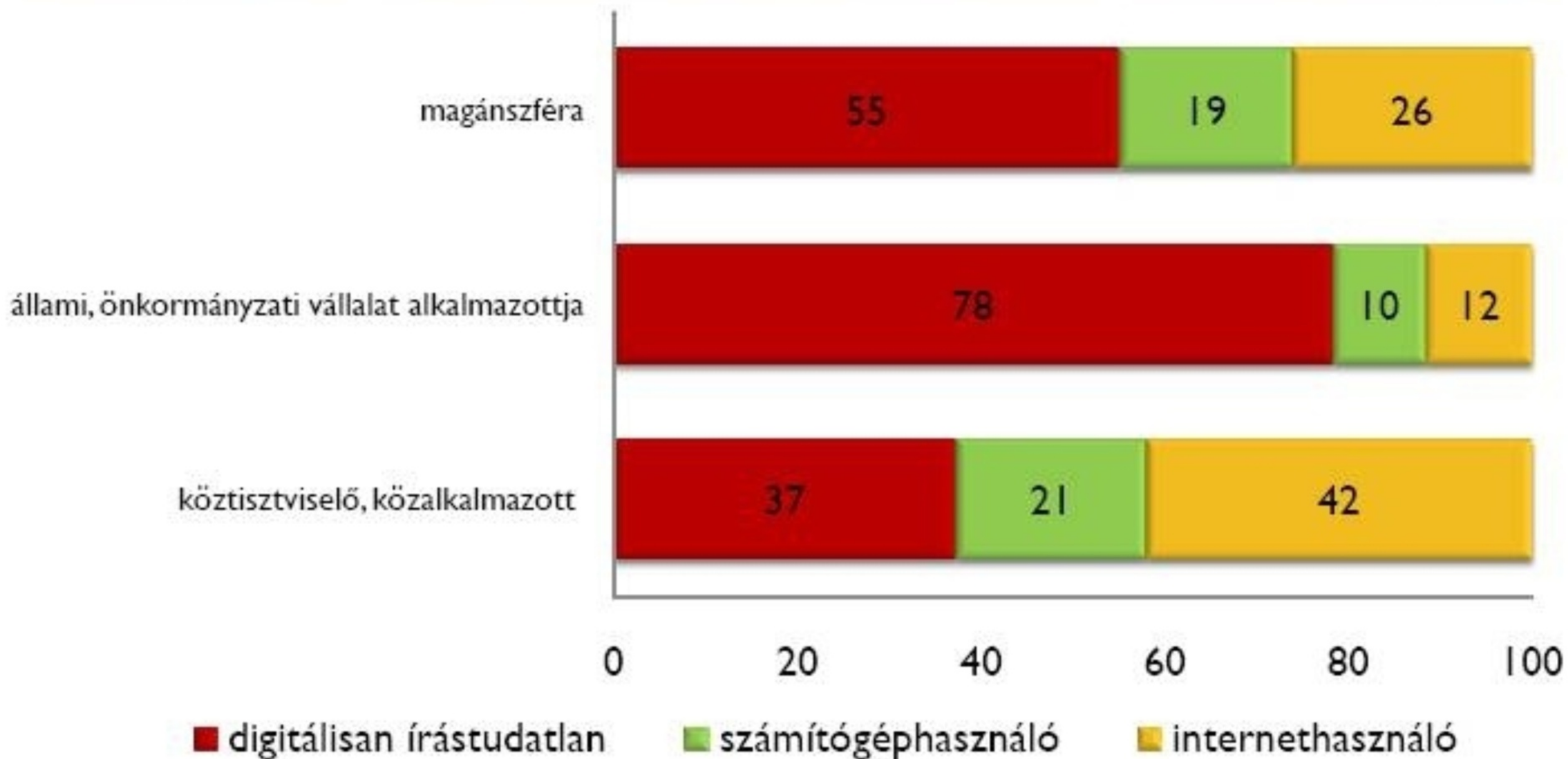

■ IKT közömbös
■ középosztály
■ kulturális elit

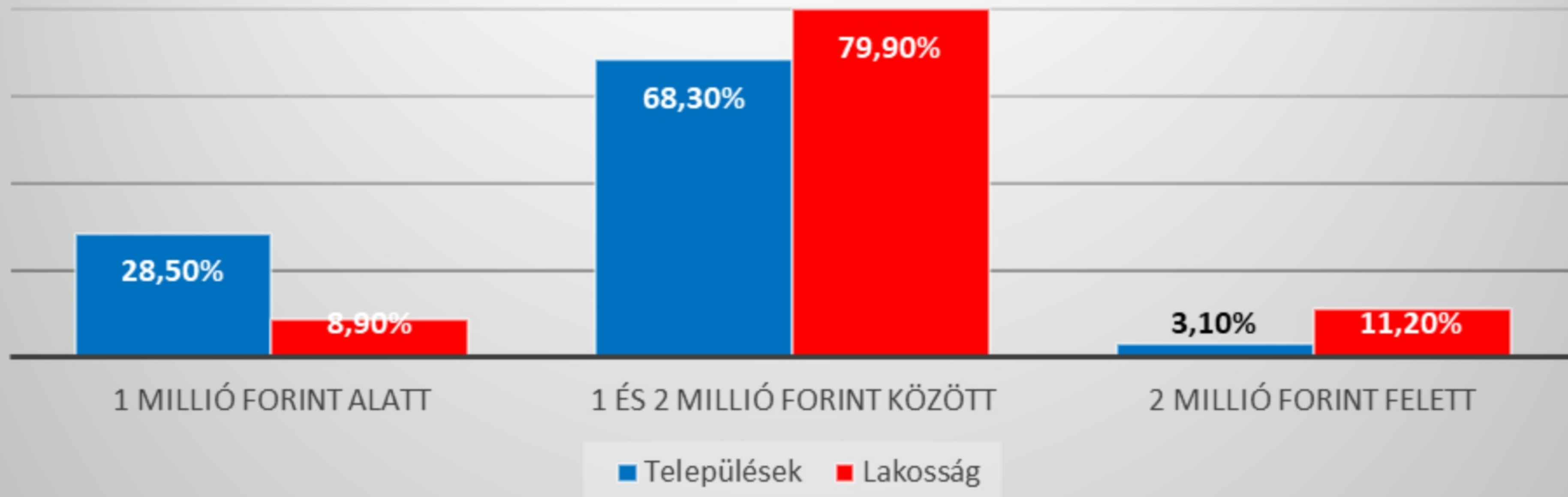
■ kompetenciahiányos
■ szakmunkás

■ vidéki nagyszülők
■ yuppie

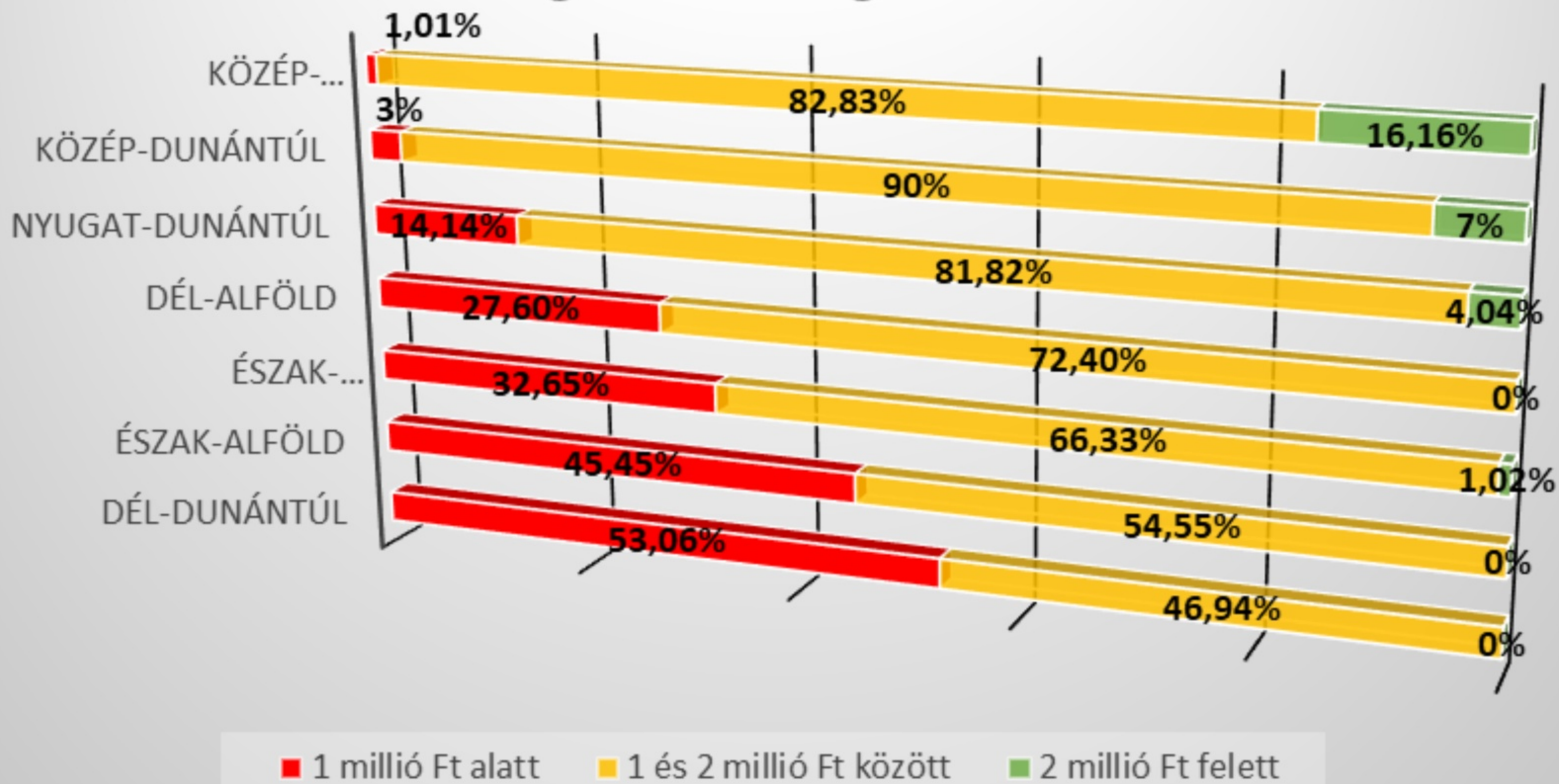
Digitális írástudás szerinti alapszoportok

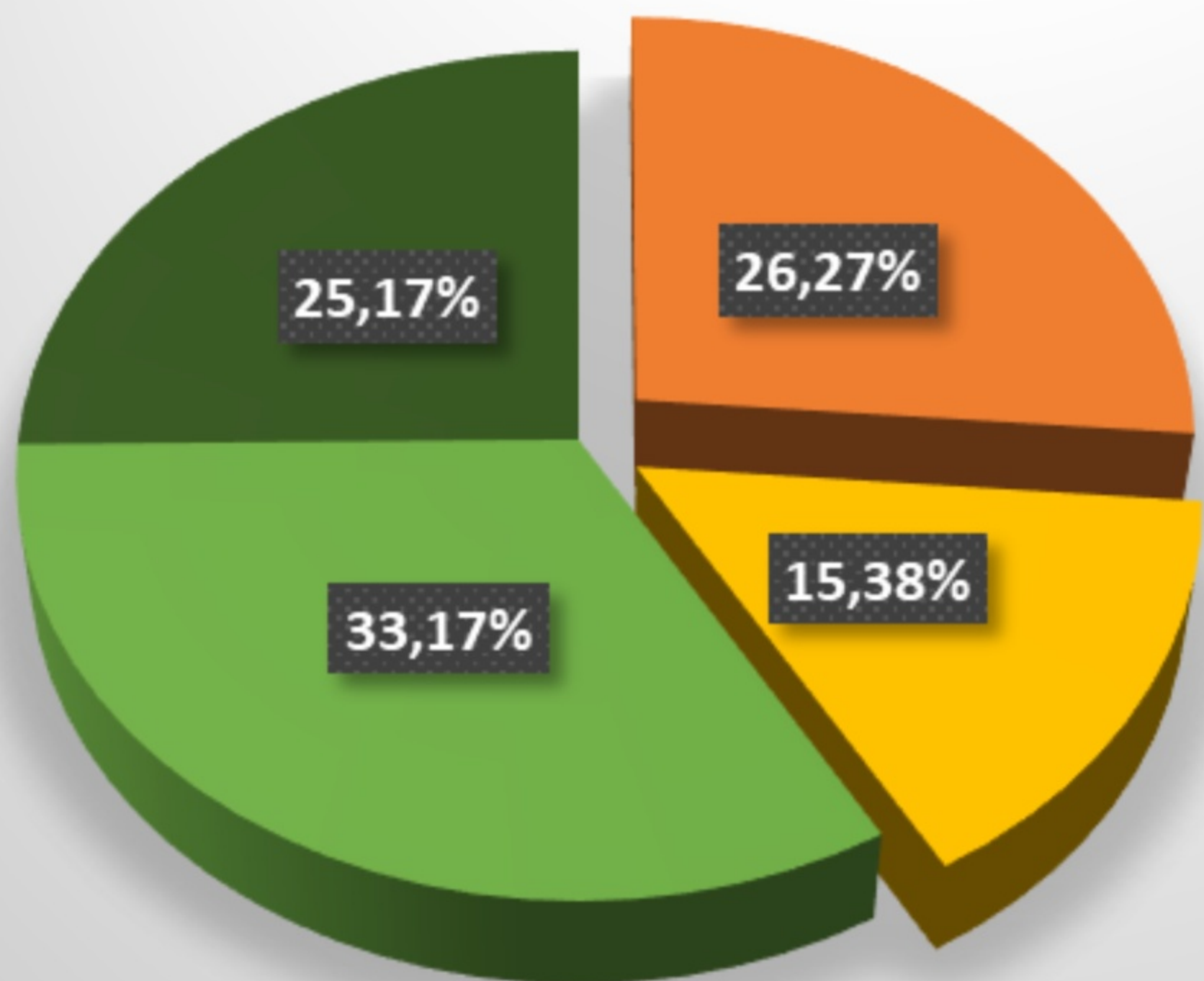
Éves nettó belföldi jövedelmek és a lakosság számok eloszlása a magyar településeken

Egy lakosra jutó éves nettó belföldi jövedelem megoszlása régióinként

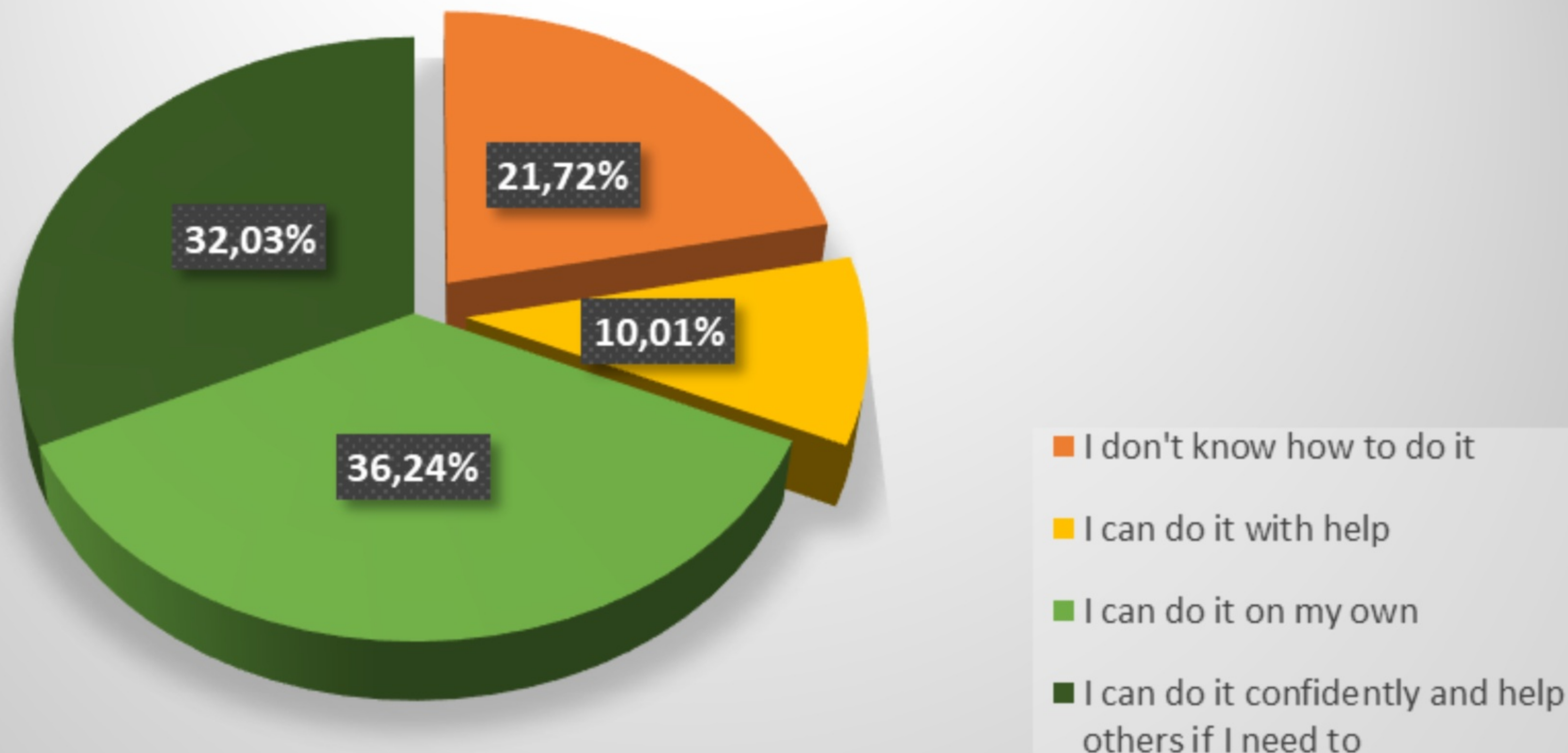

Ability to copy and move files (documents, images, videos) between folders, devices, or in the cloud

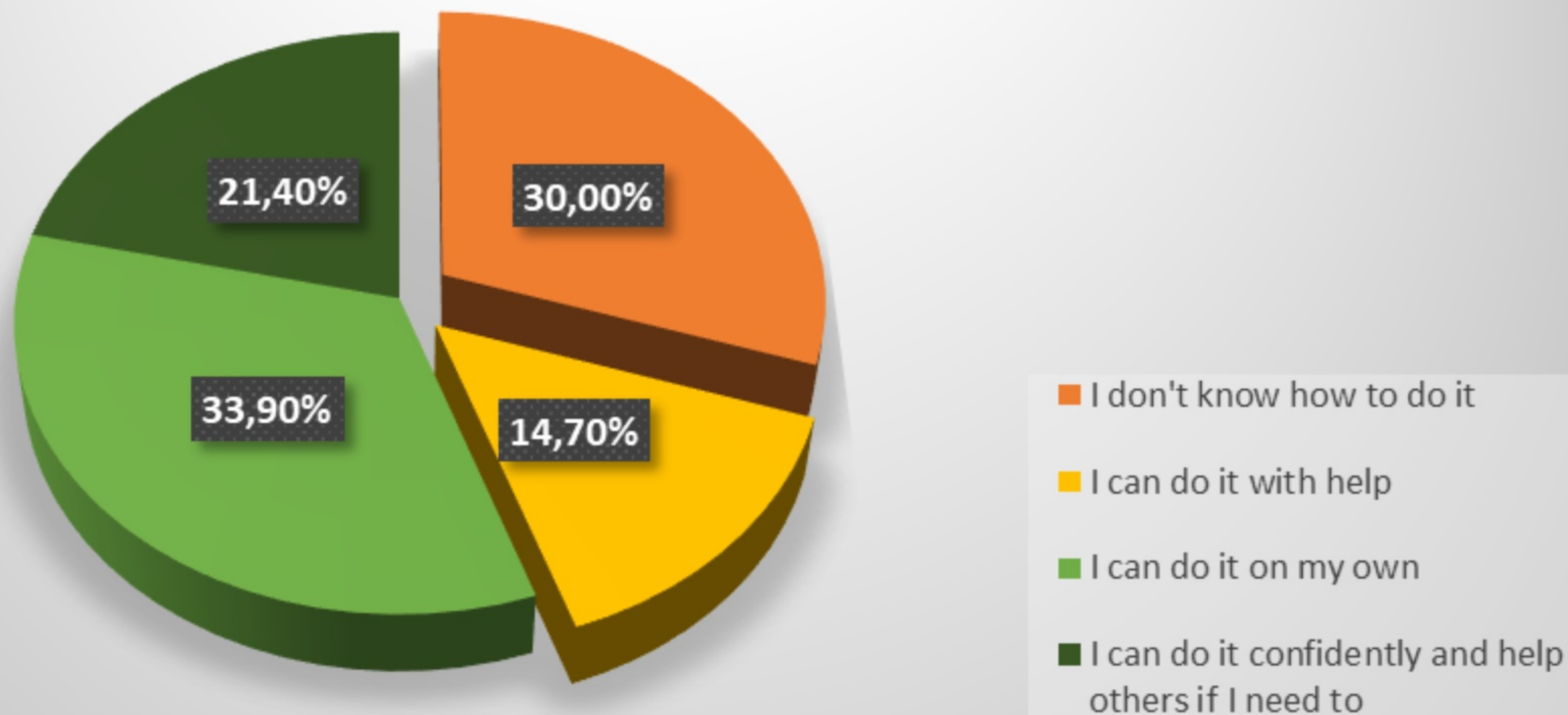

- I don't know how to do it
- I can do it with help
- I can do it on my own
- I can do it confidently and help others if I need to

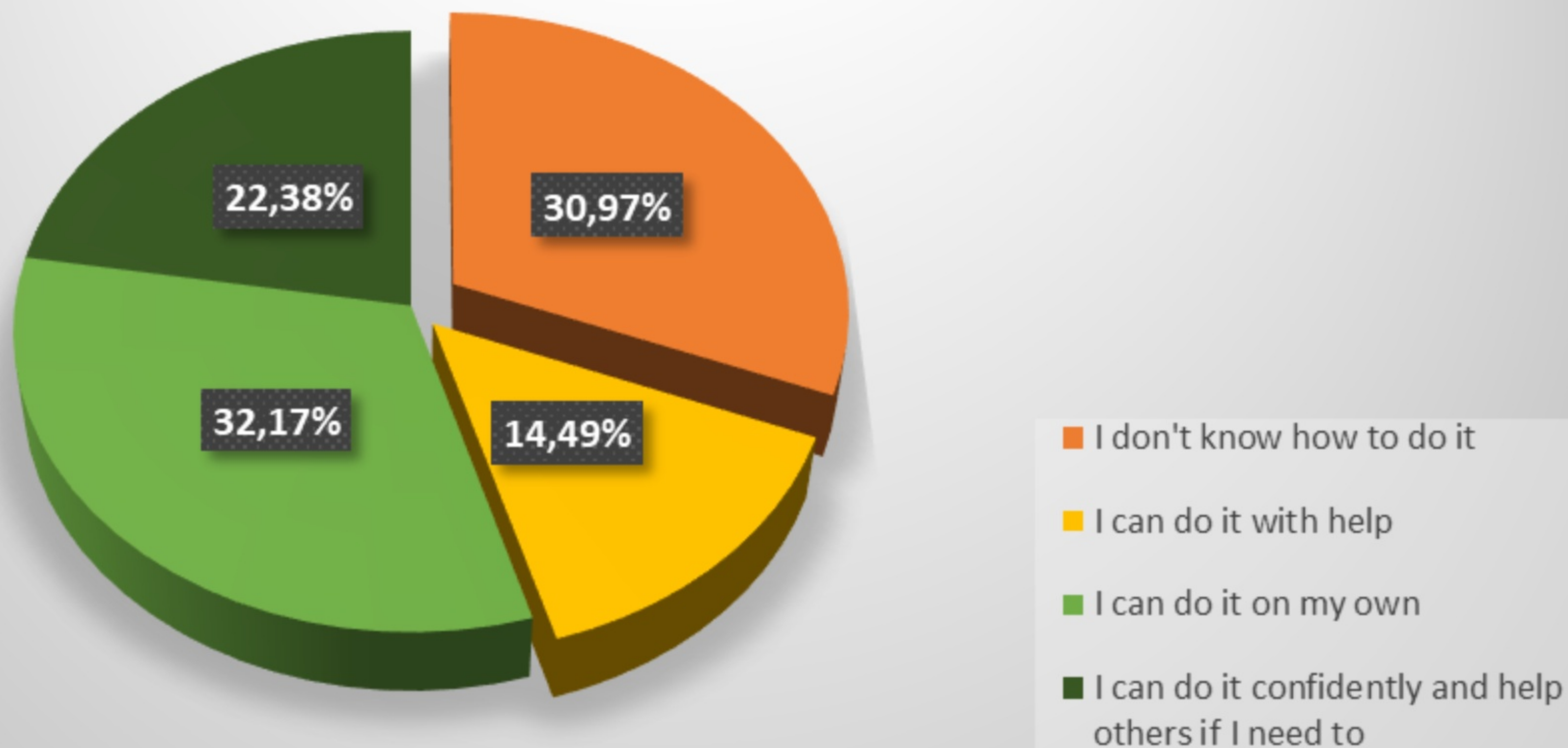
Ability to send, forward and receive email

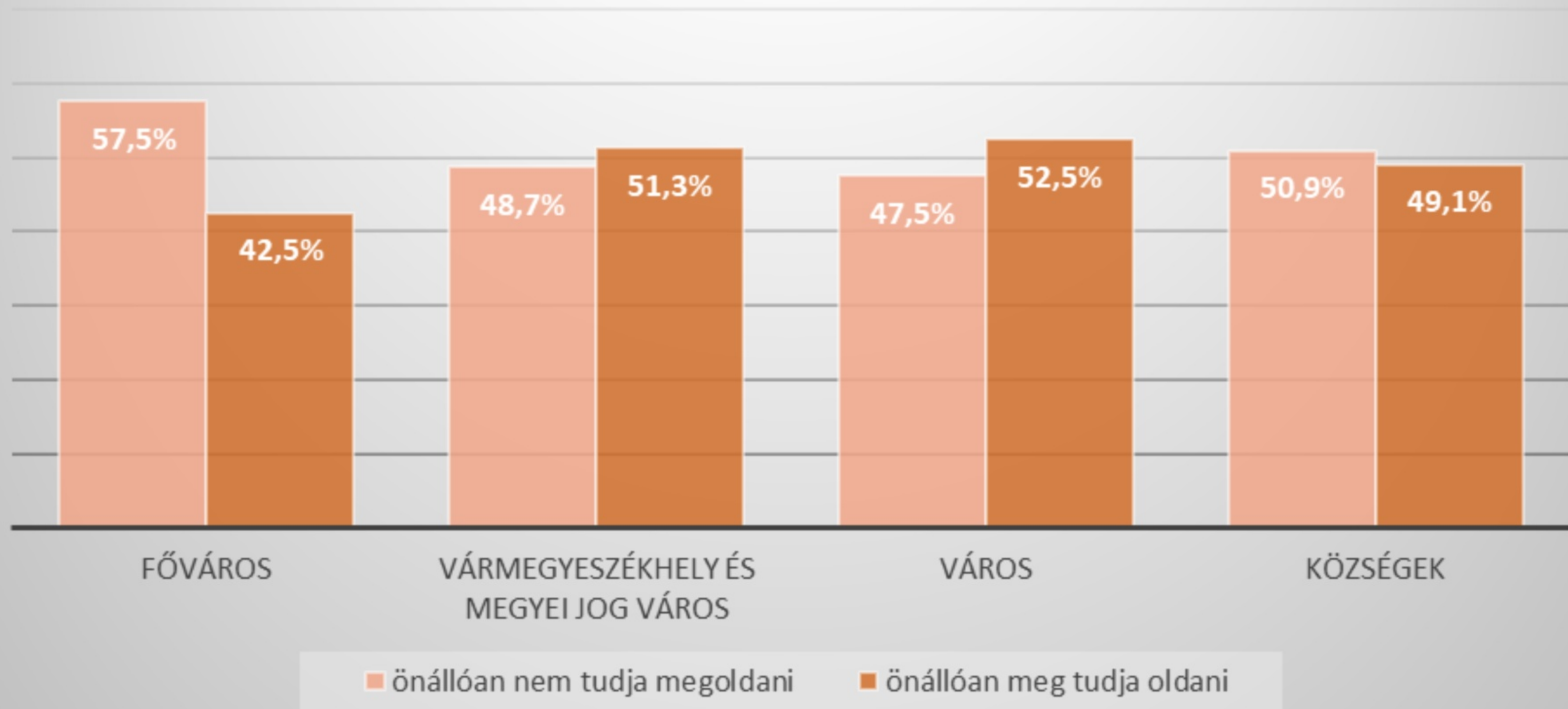
Ability to deal with administrative matters using a digital platform

Ability to pay for products and services when you buy them online

Képes videókonferencia-szolgáltatások plusz szolgáltatásaink használatára

E-mail küldés és fogadás

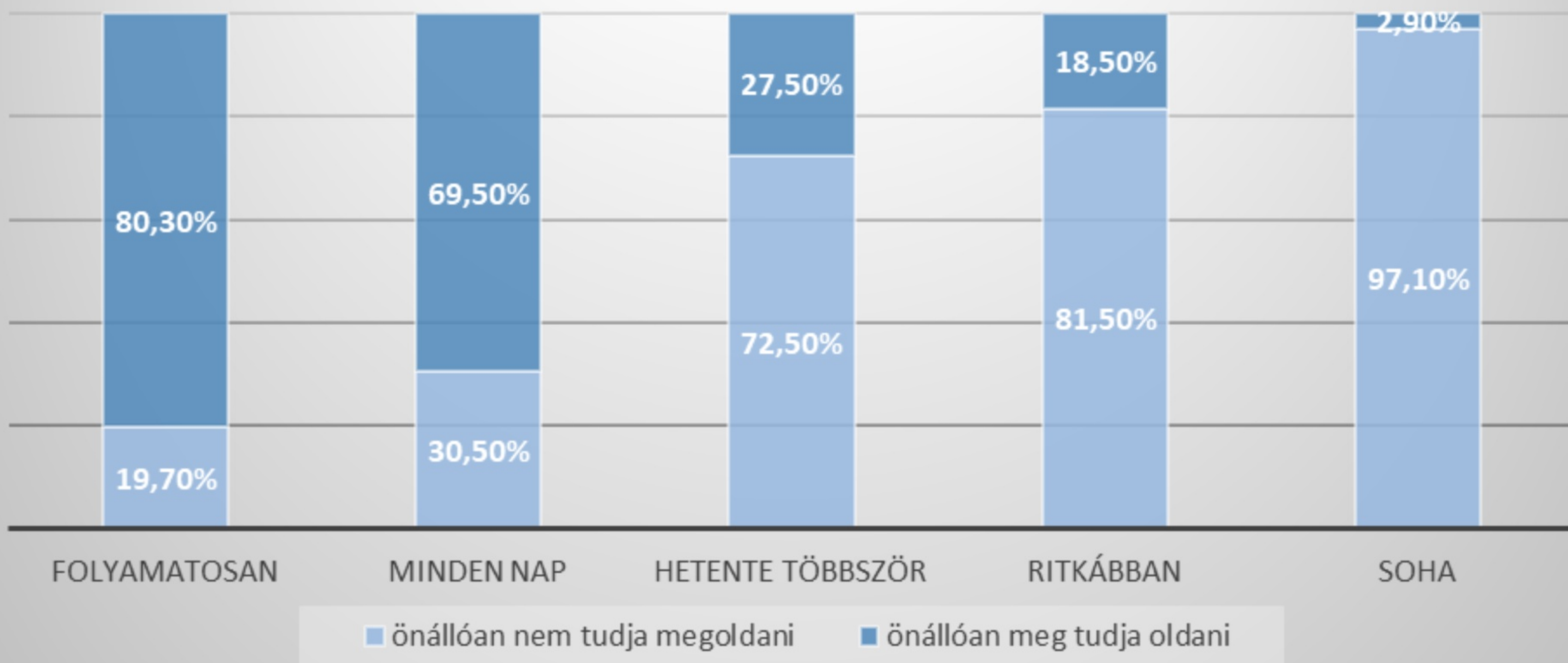
■ Nem tudom, hogyan kell csinálni

■ Segítséggel meg tudom csinálni

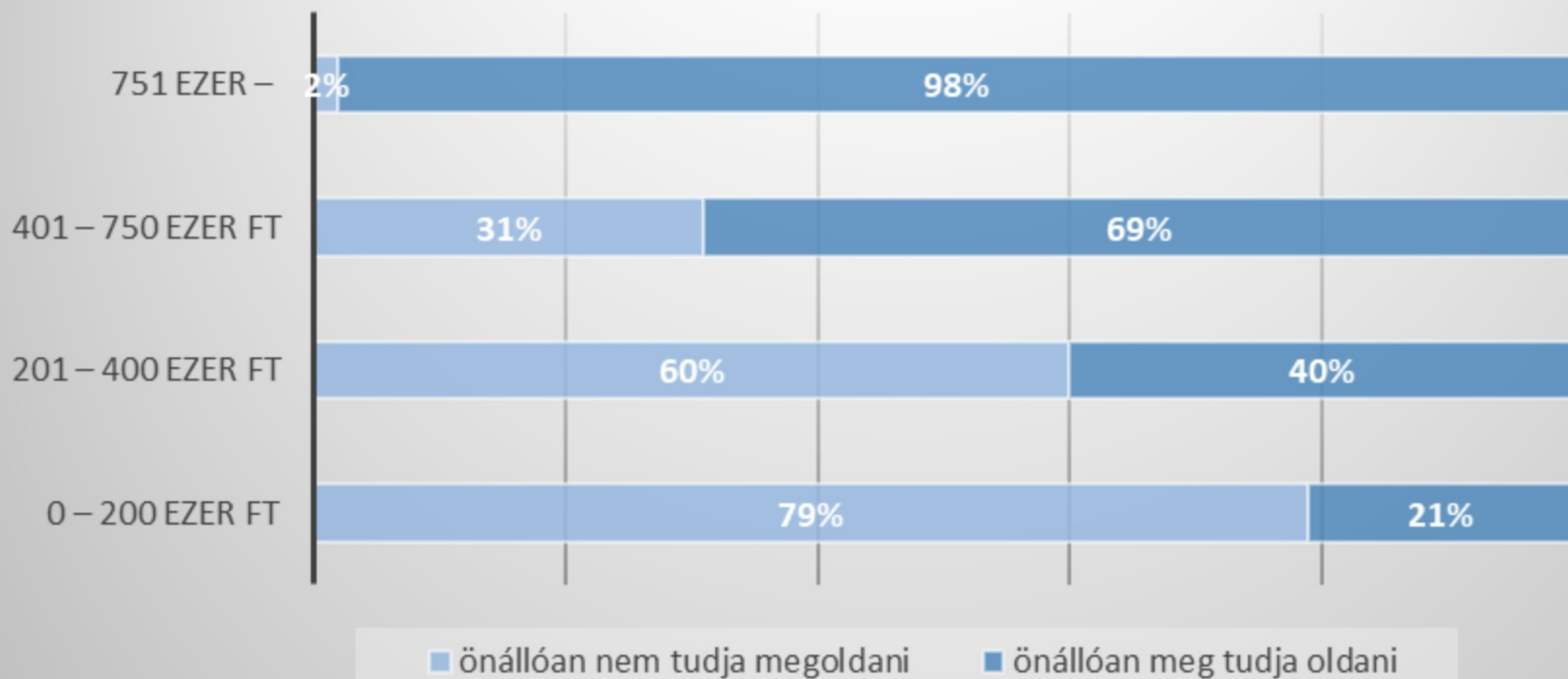
■ Egyedül is meg tudom csinálni

■ Magabiztosan meg tudom csinálni, és ha kell, másoknak is segítek

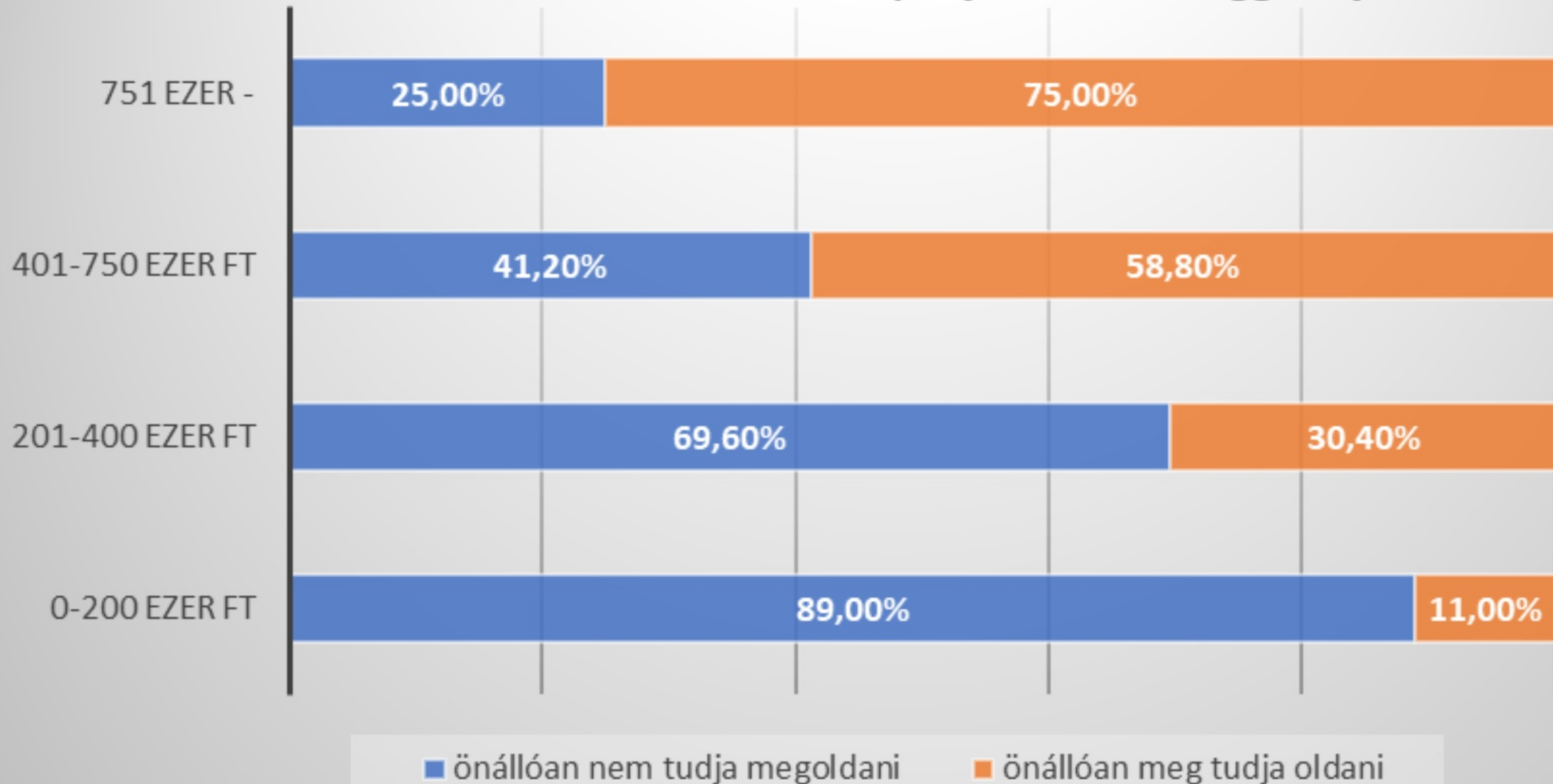
Képes fájlokat másolni és áthelyezni (dokumentumokat, képeket, videókat) mappák, eszközök között, vagy a felhőben, az internethasználat gyakoriságának függvényében

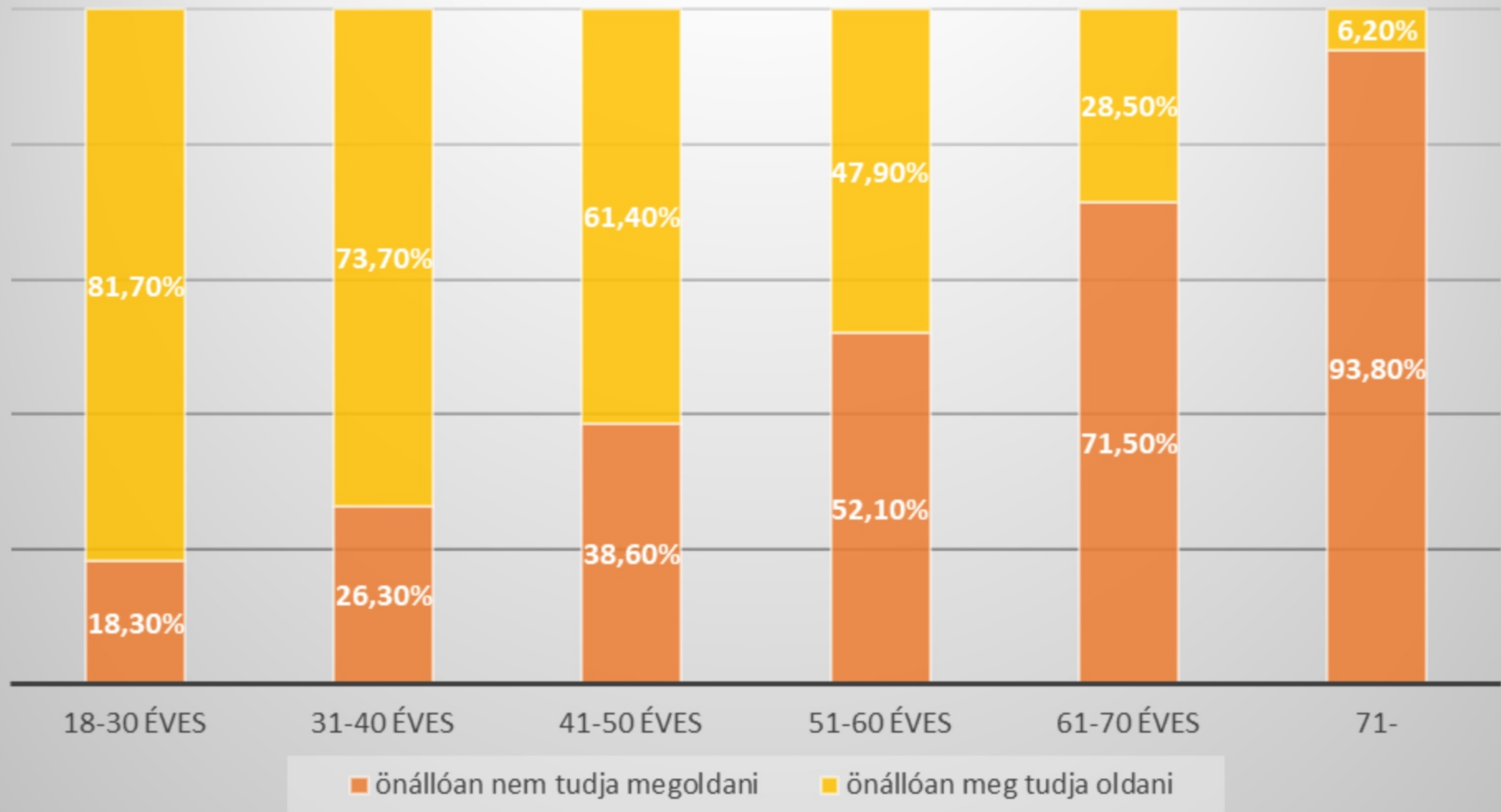
Képes fájlokat másolni és áthelyezni (dokumentumokat, képeket, videókat) mappák, eszközök között, vagy a felhőben, a jövedelem függvényében.

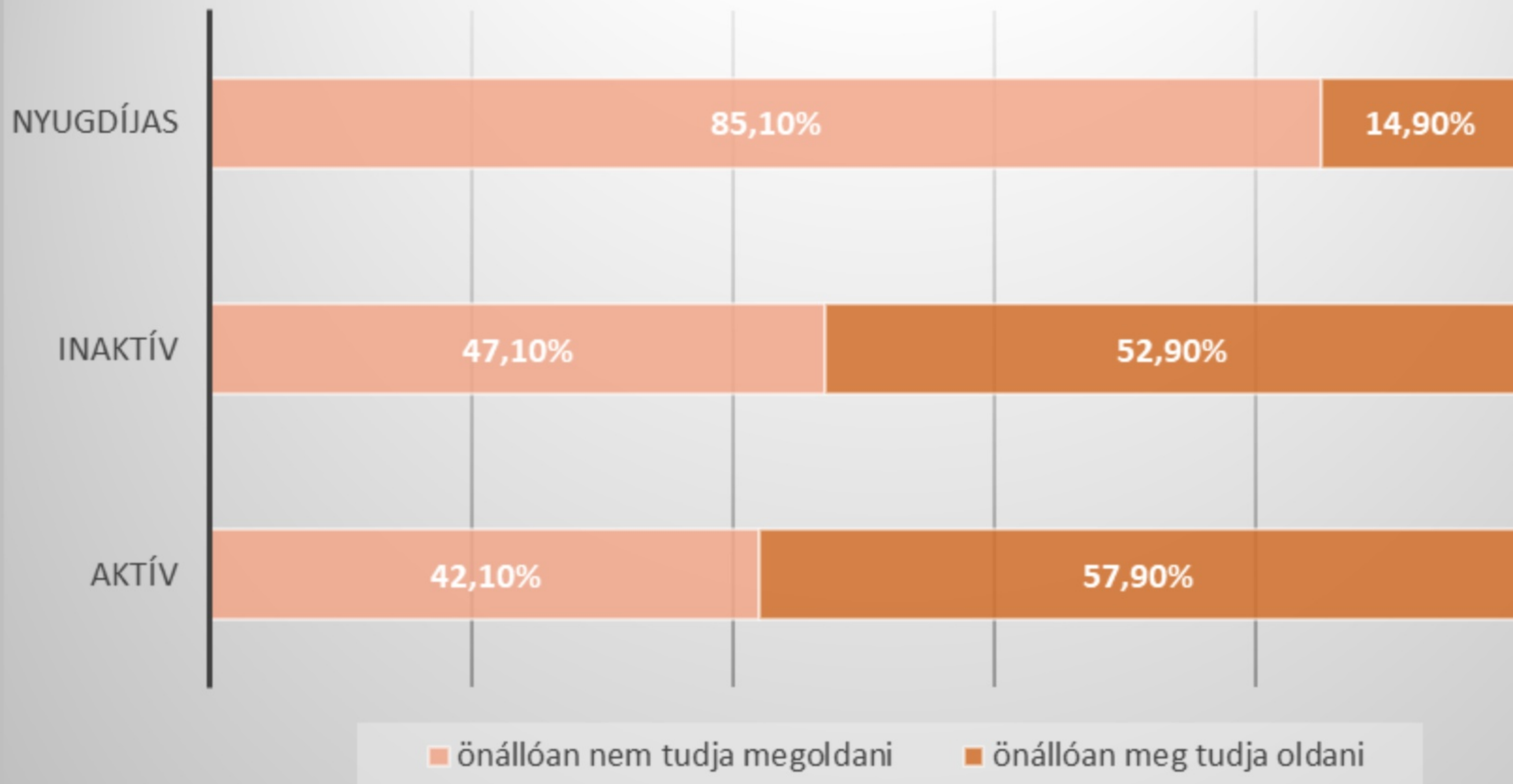
Képes adatokat kezelni vagy elemezni szoftver használatával (pl.: sorba rendezés, szűrés, számítások), a jövedelem függvényében

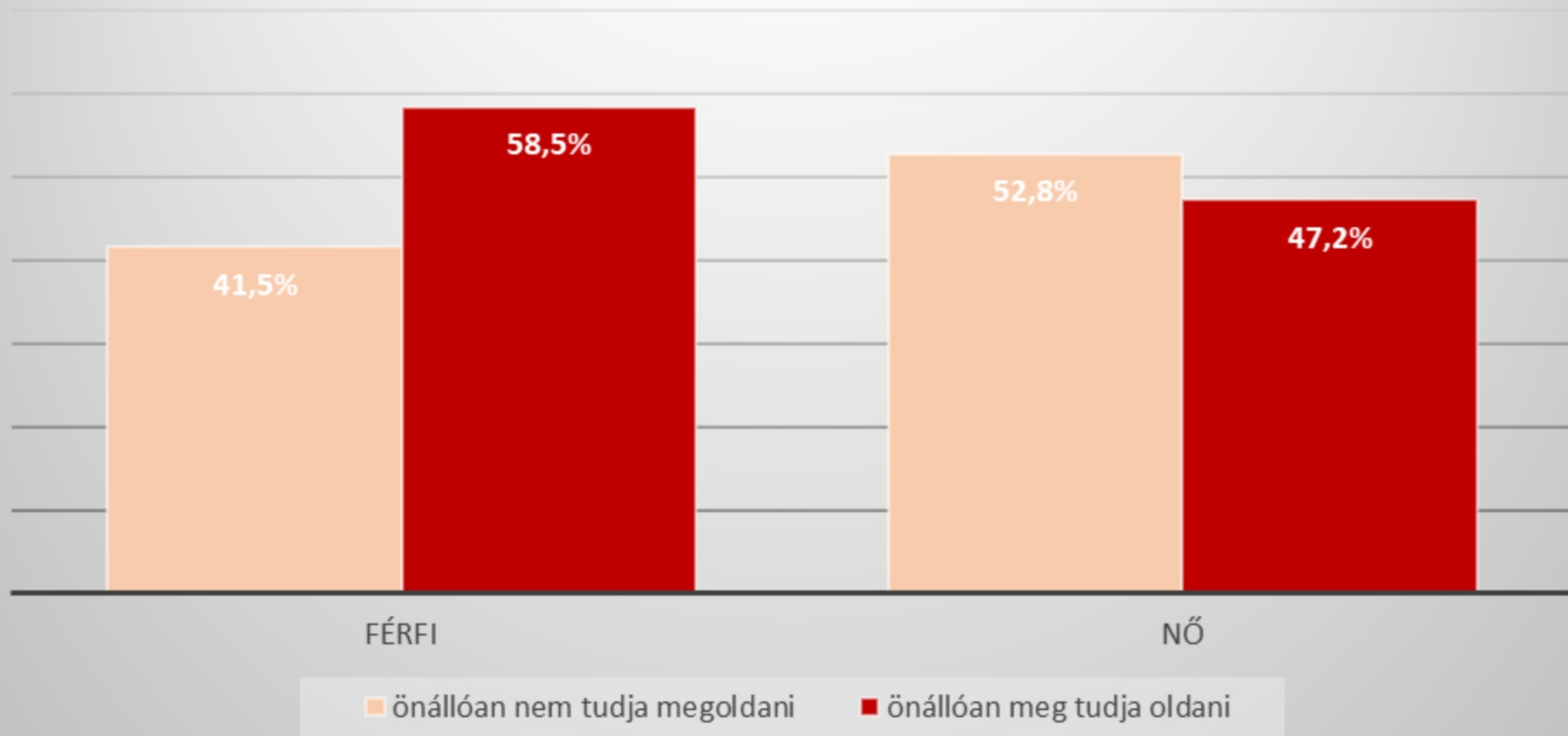
Képes kifejezni magát digitális tartalmak létrehozásával az interneten (pl.: blogbejegyzés, Youtube videó), az életkor függvényében

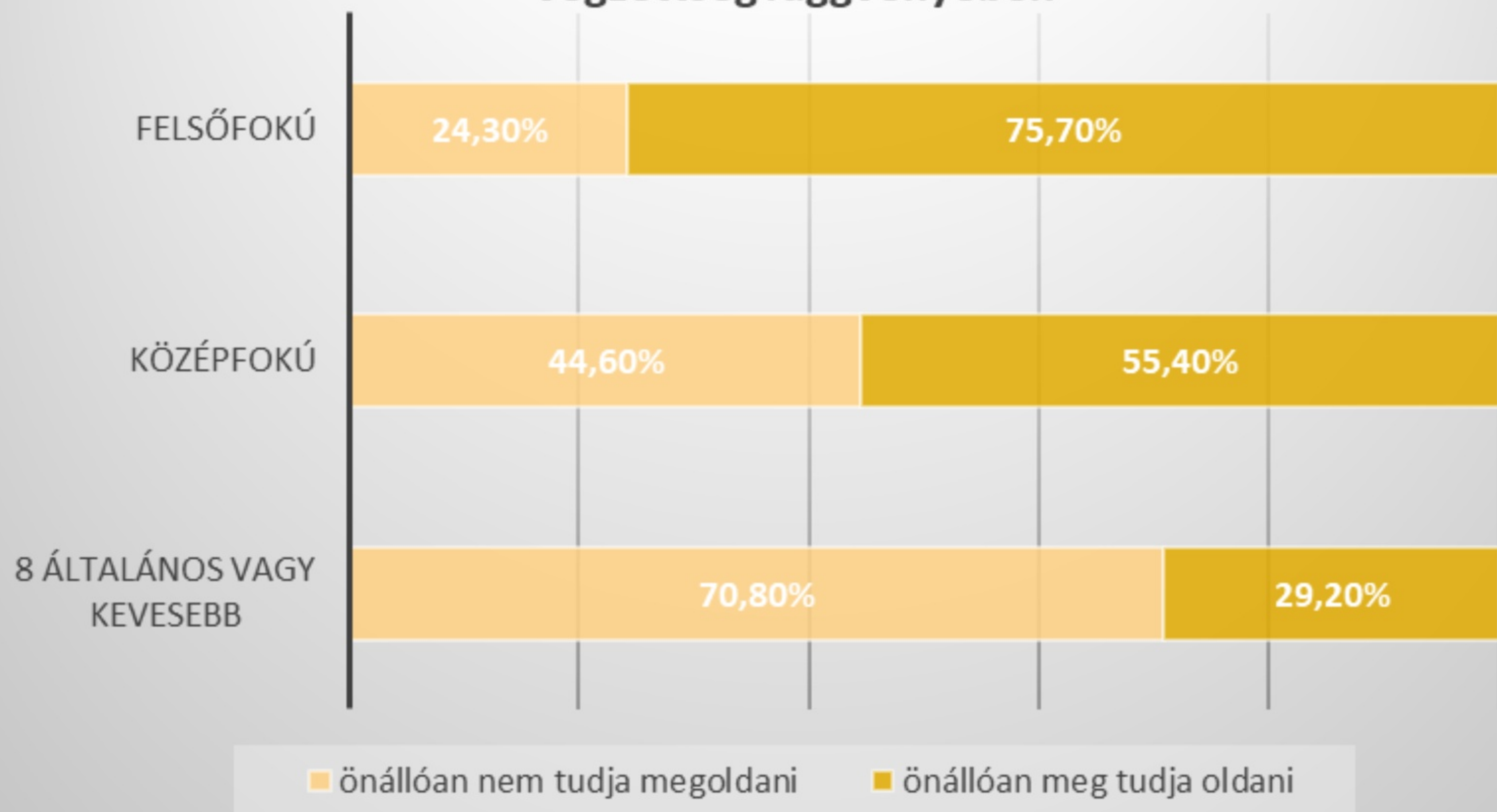
Képes kiválasztani a megfelelő eszközt vagy szolgáltatást egy adott feladat végrehajtására, a munkaügyi státusz függvényében.

Képes kifejezni magát digitális tartalmak létrehozásával az interneten

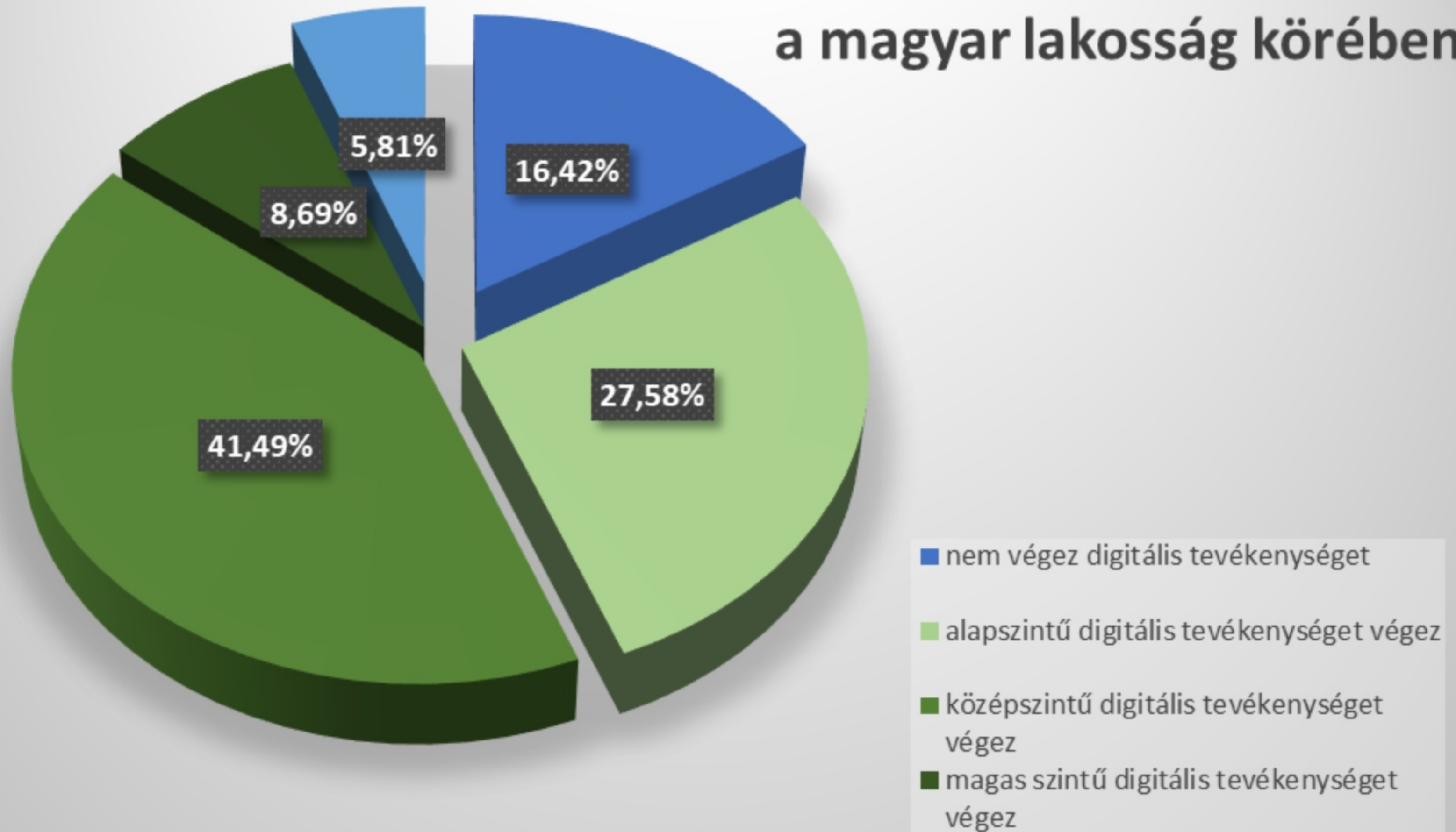

Képes a megfelelő lépéseket (jelentés, tiltás stb.) megtenni akkor, ha valaki elfogadhatatlanul viselkedik az online térben, az iskolai végzettség függvényében

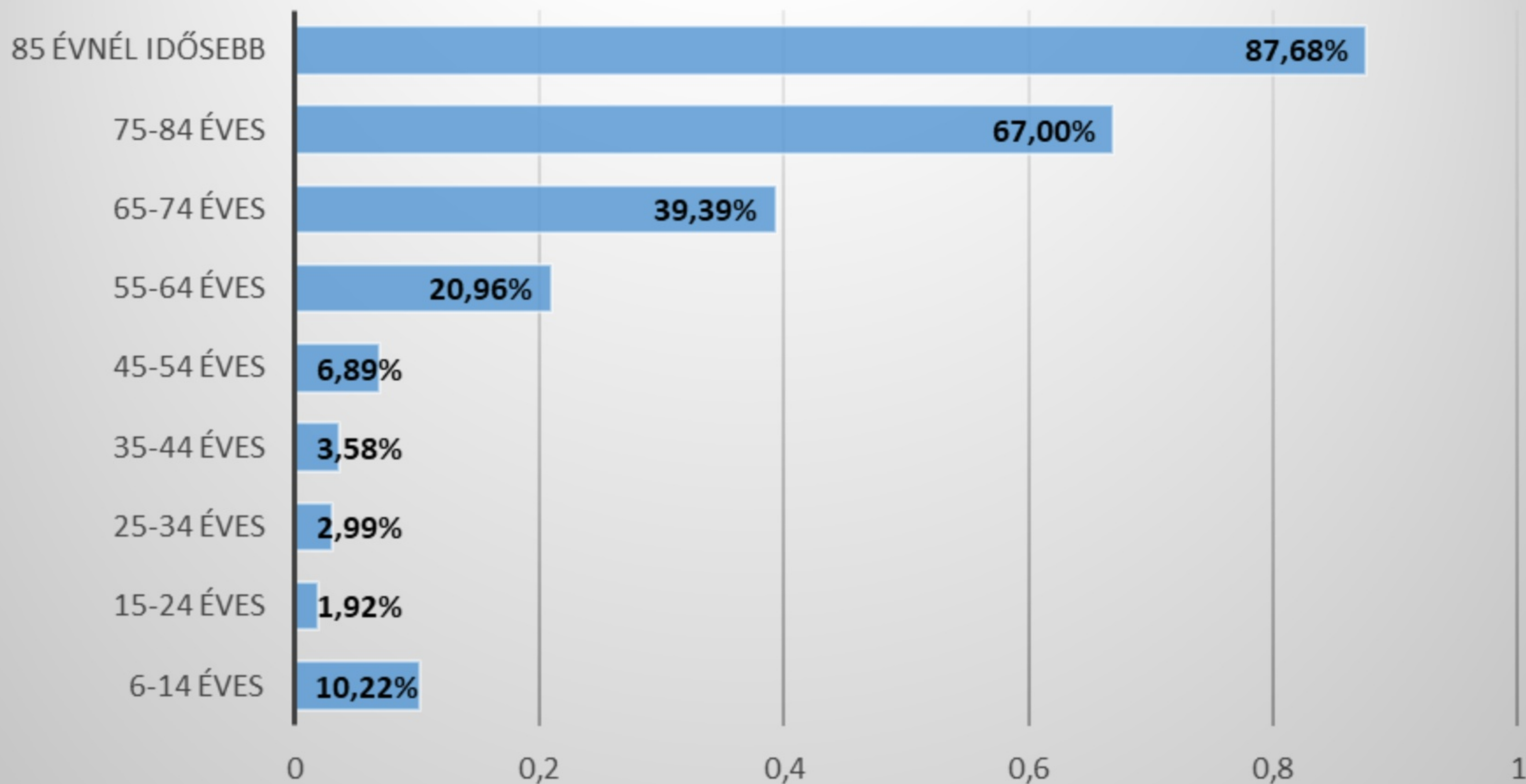

Digitális tevékenység a magyar lakosság körében

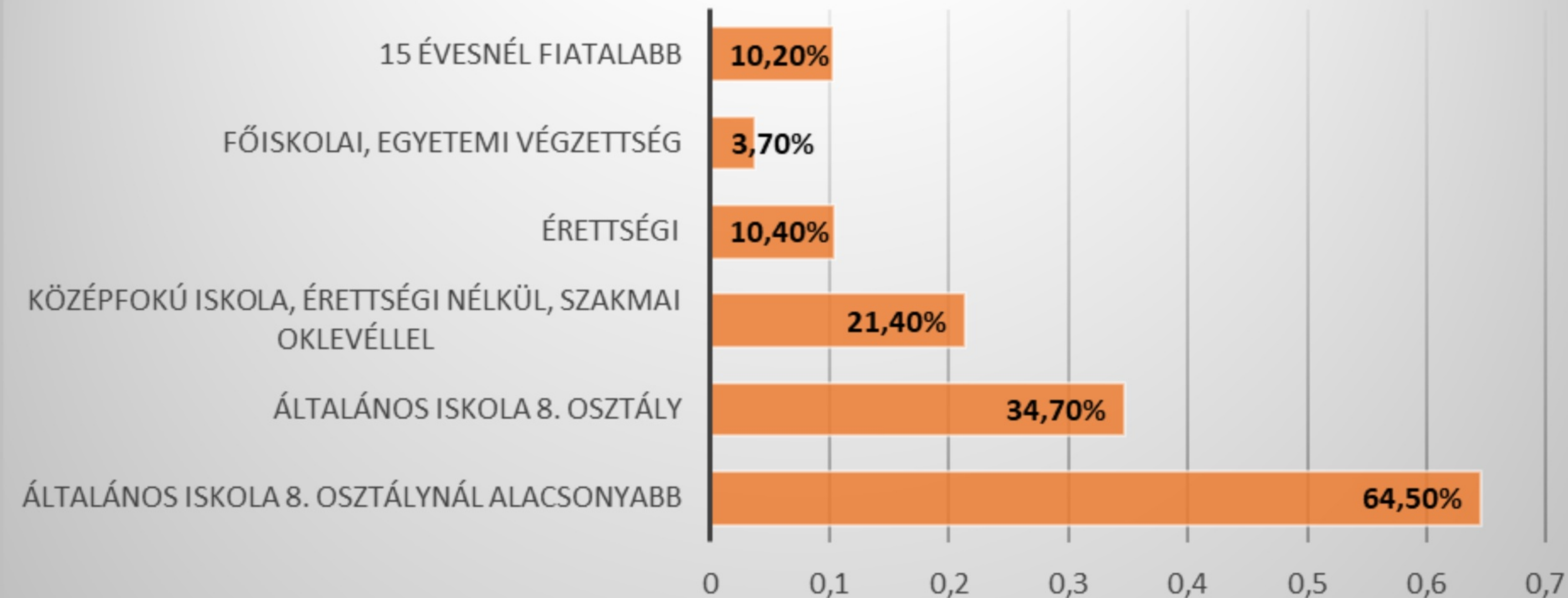
85

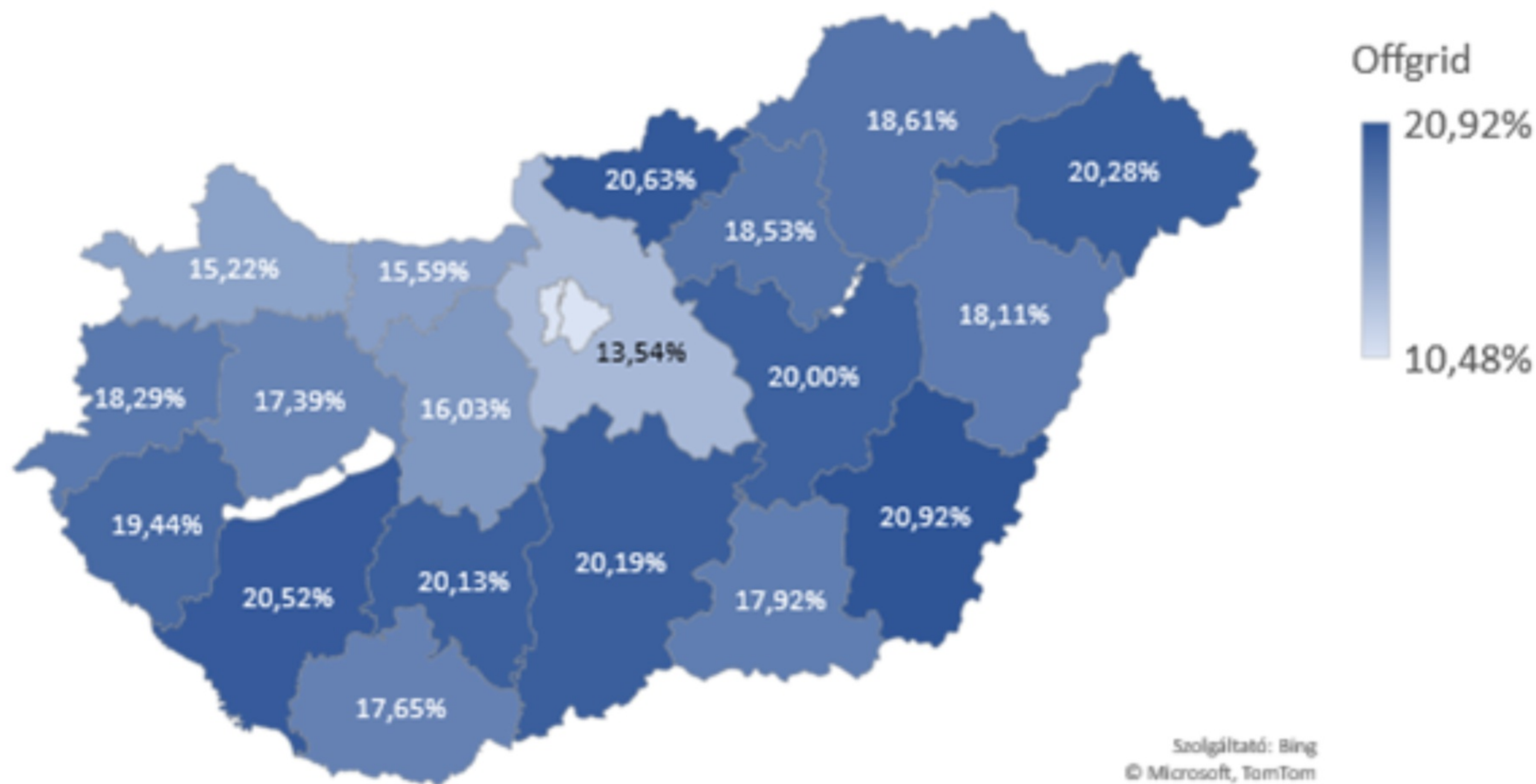
Digitális tevékenységet nem végzők aránya, korcsoportok szerint

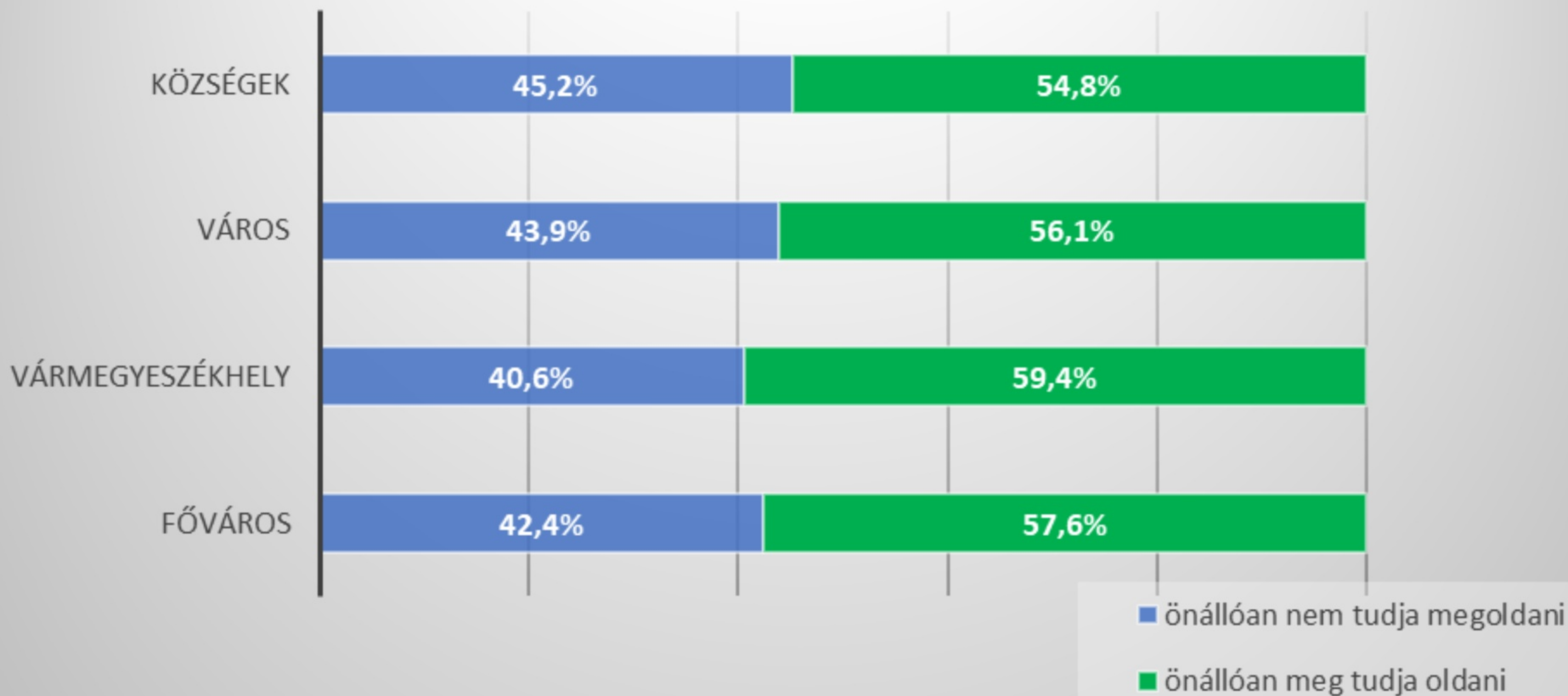
Digitális tevékenységet nem végzők aránya, legmagasabb iskolai végzettség szerint

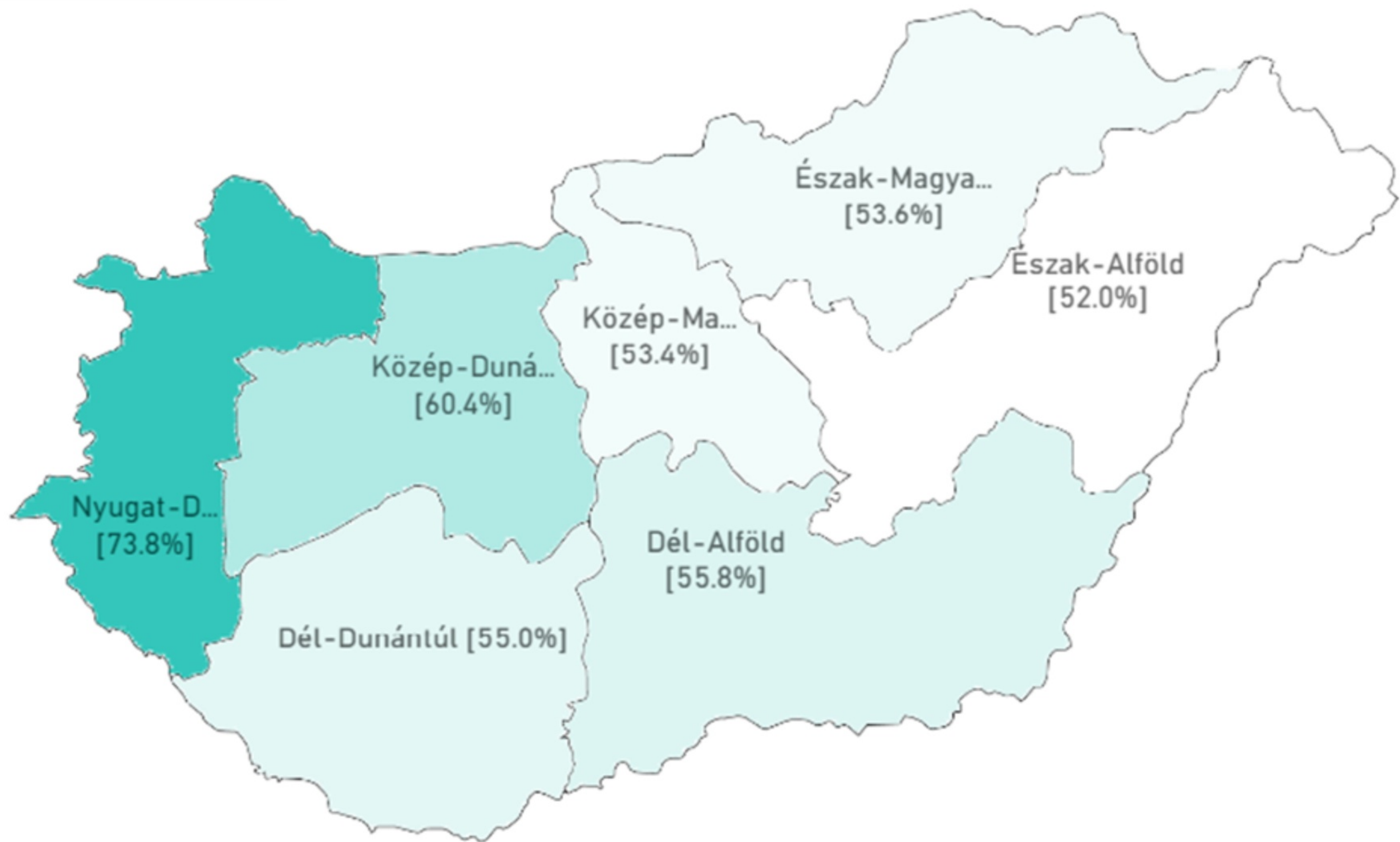

Digitális tevékenységet nem végzők aránya vármegyénként

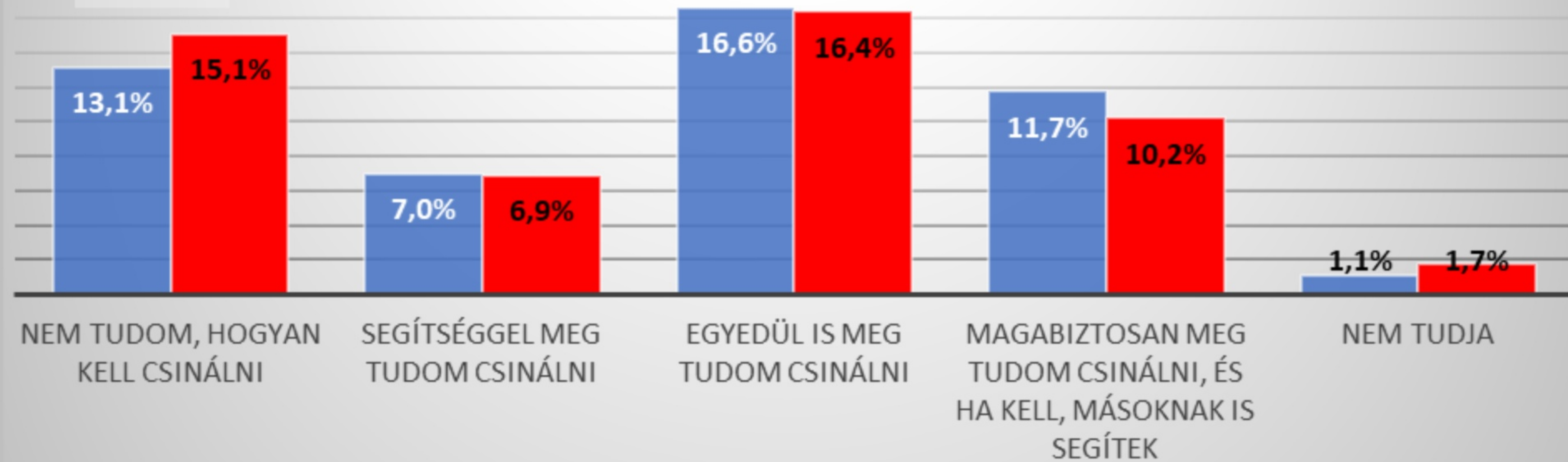
Digitális közigazgatási ügyintézési képesség a településtípus függvényében

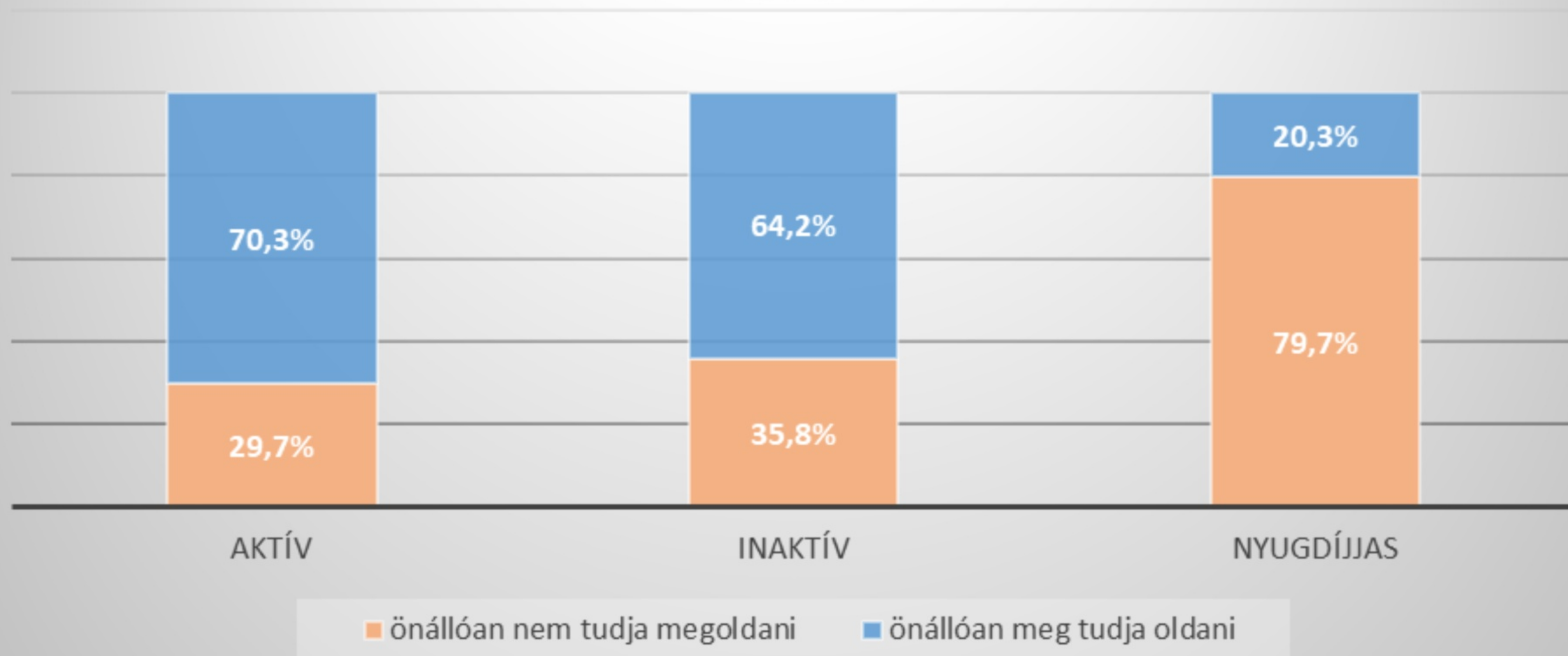
Közigazgatási ügyintézési képesség a nemek arányában

■ férfi ■ nő

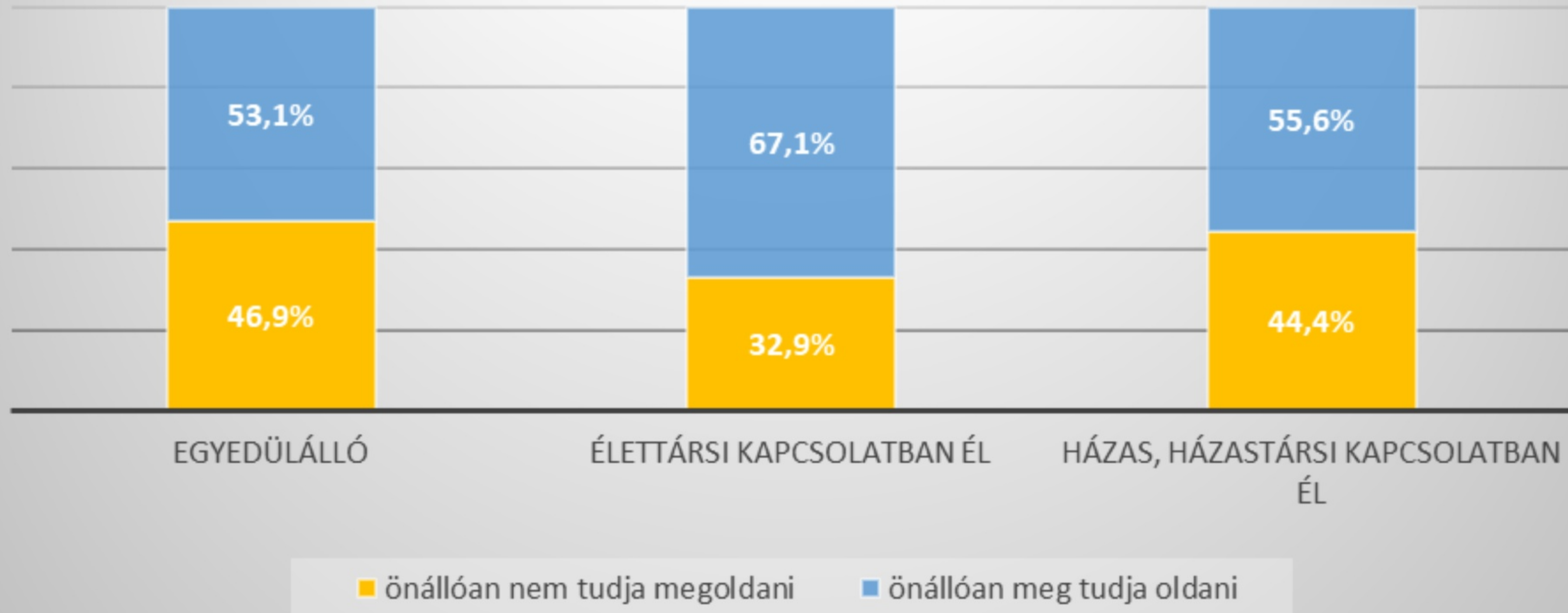

E-közigazgatási ügyintézési képesség munkaügyi státusz

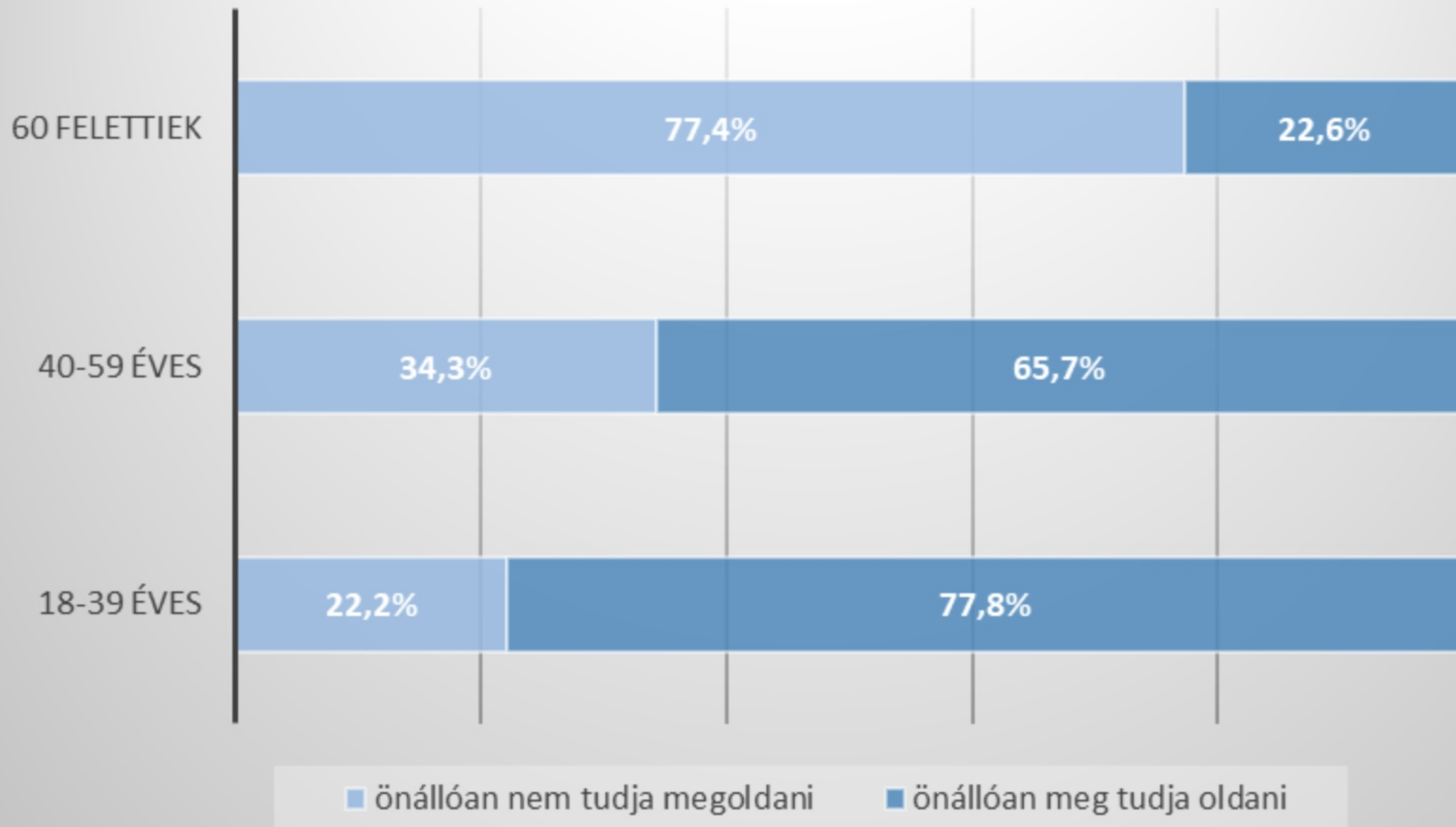
E-közigazgatási ügyintézési képesség munkaügyi státusz szerint

E-közigazgatási ügyintézési képesség családi állapot szerint

E-közigazgatási ügyintézési képesség életkor szerint

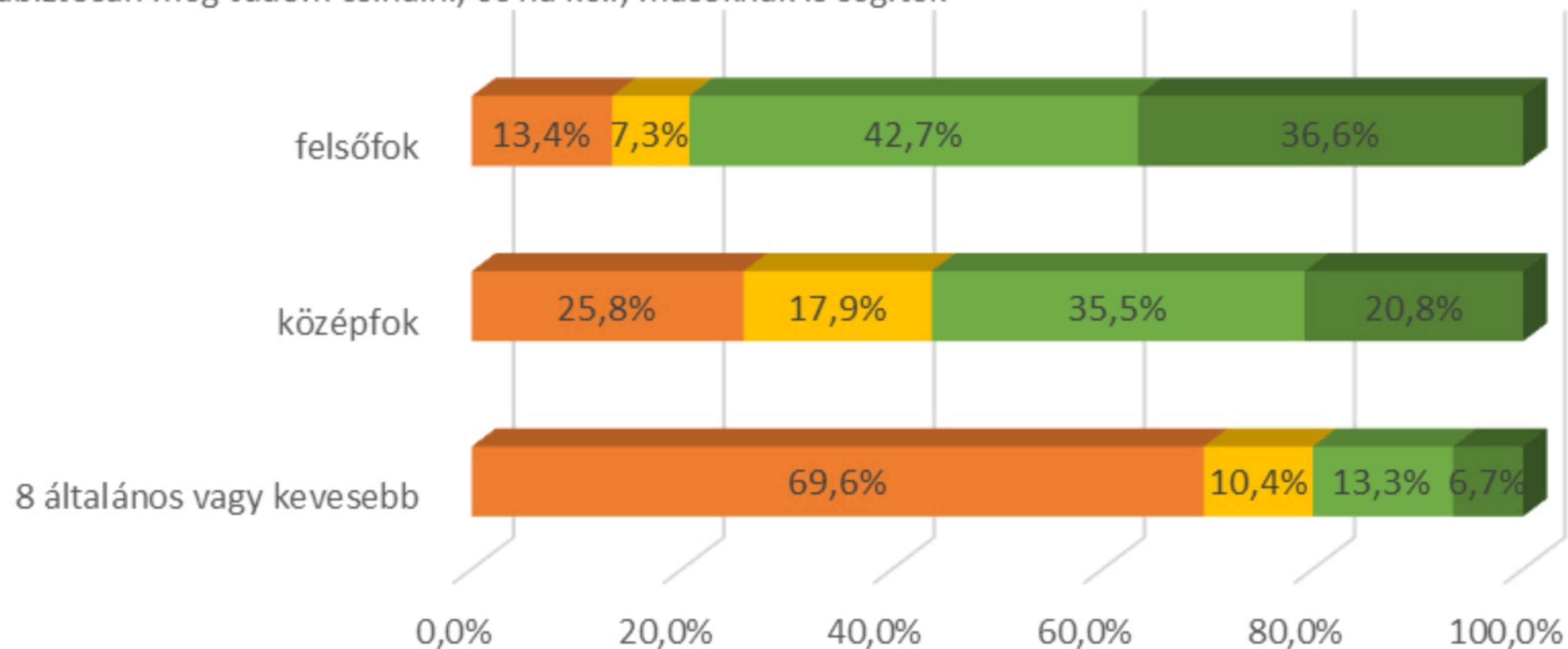
E-közigazgatási ügyintézési képesség az iskolai végzettség függvényében

■ Nem tudom, hogyan kell csinálni

■ Segítséggel meg tudom csinálni

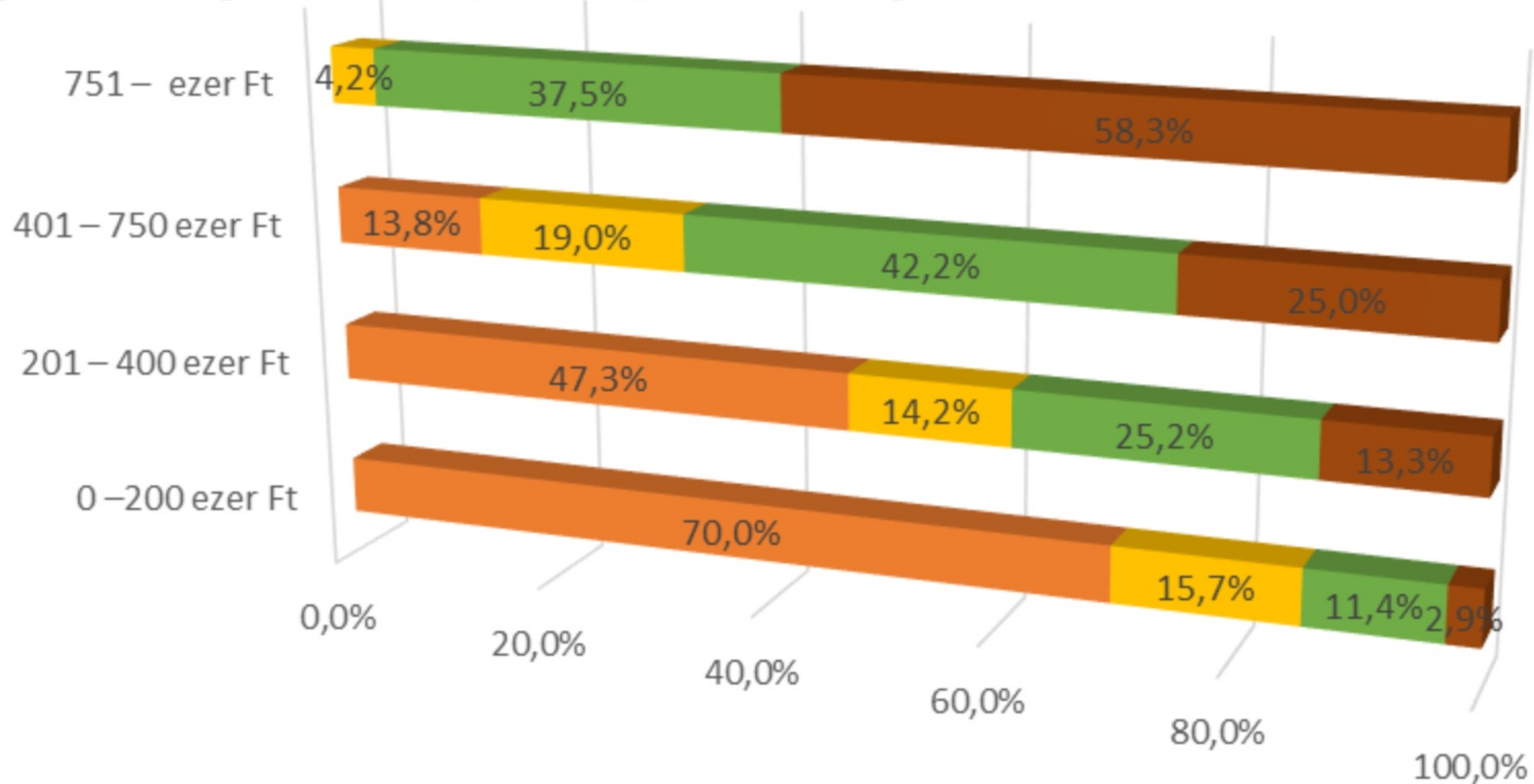
■ Egyedül is meg tudom csinálni

■ Magabiztosan meg tudom csinálni, és ha kell, másoknak is segítek

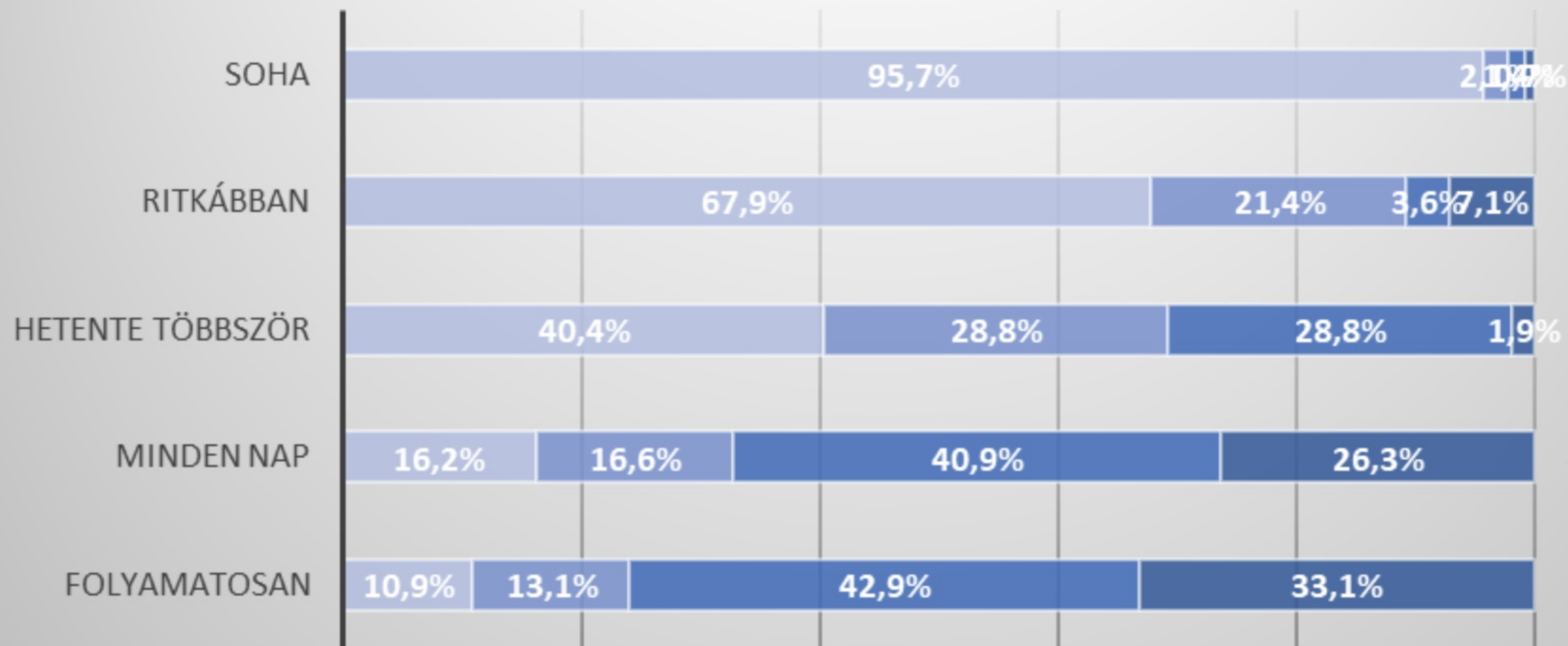
E-közigazgatási ügyintézési képesség a jövedelem függvényében

- Nem tudom, hogyan kell csinálni
- Segítséggel meg tudom csinálni
- Egyedül is meg tudom csinálni
- Magabiztosan meg tudom csinálni, és ha kell, másoknak is segítek

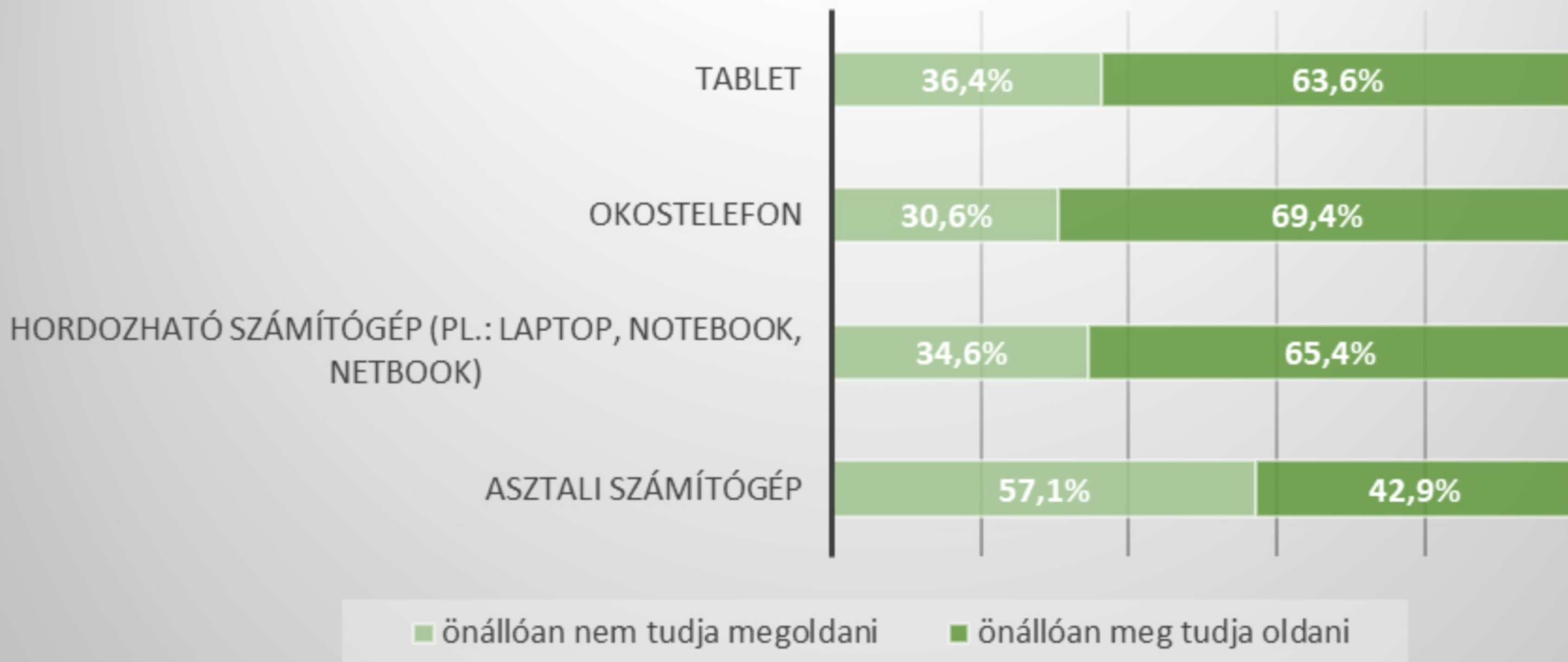

E-közigazgatási ügyintézési képesség az internethasználat függvényében

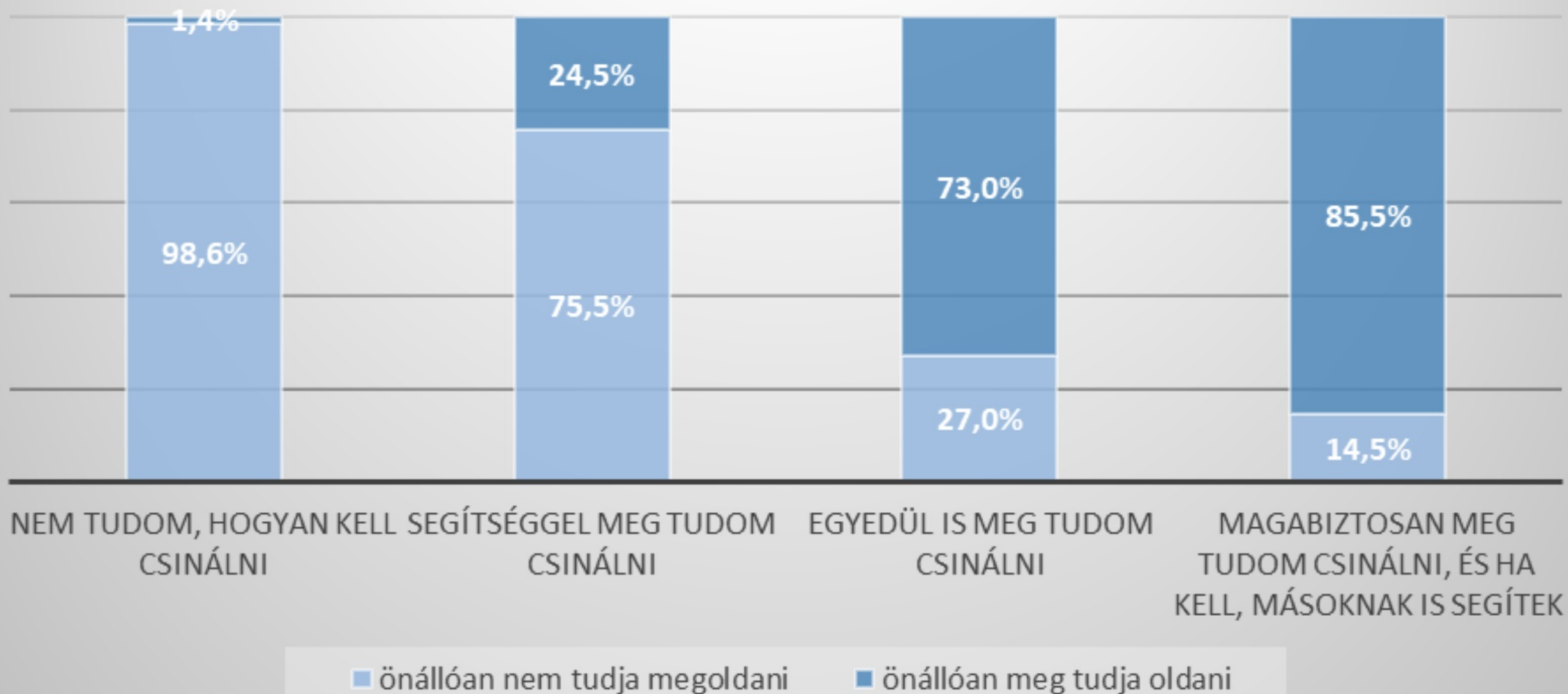
- Nem tudom, hogyan kell csinálni
- Segítséggel meg tudom csinálni
- Egyedül is meg tudom csinálni
- Magabiztosan meg tudom csinálni, és ha kell, másoknak is segítek

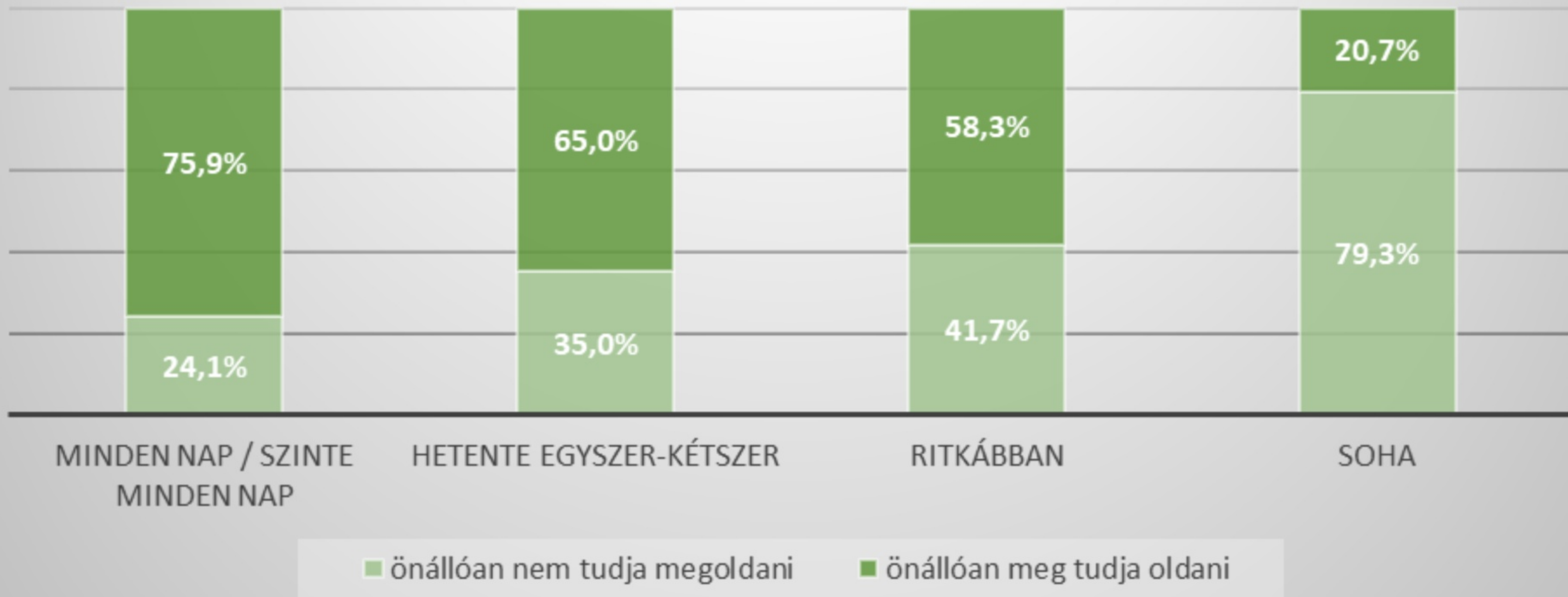
Eszközhaszználat és digitális ügyintézési képesség összefüggése

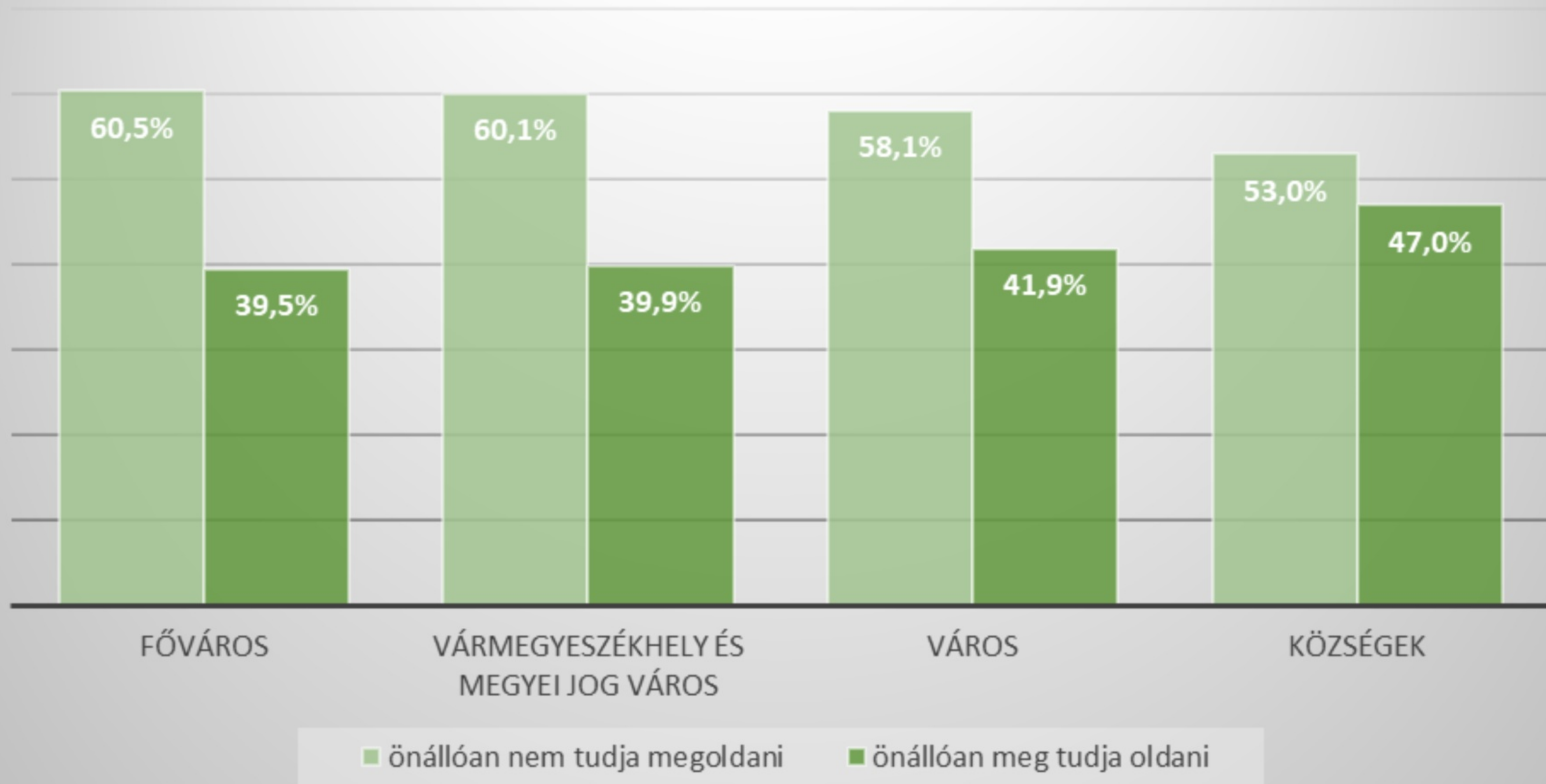
Az e-mailezés és a digitális ügyintézés összefüggése

Az internetes, instant kapcsolattartási lehetőségek és a digitális ügyintézési képesség összefüggése

Konfigurációs beállítások szerkesztése

Humán faktor 2.0

Kulcsproblémák 2025 után:

- A digitális írástudás első hullámára megérkezett a második:

A probléma ma nem az eszközhasználat, hanem:

- értelmezés
- döntési felelősség
- AI-támogatott munkavégzés

Új humán kockázatok:

- „vak” algoritmuskövetés
- döntési kompetencia eróziója
- szakmai önbizalom csökkenése
- technológiai kiszervezés („majd a rendszer eldönti”)

Humán faktor

A digitális közigazgatás társadalmi előfeltételei nem homogének – ezért az **azonos szolgáltatás eltérő állampolgári kimeneteket** eredményez!

Az e-közigazgatás nem kiegyenlít, hanem felerősít!

Ügyféloldali kockázatok

Szolgáltató oldali kockázatok

IKT használat, műveltség és attitűd

- Hivatali állomány **életkori** összetétele kedvezőtlen (foghíjas korfa)
- Hivatali állomány **nemek** szerinti összetétele kedvezőtlen
- Hivatali állomány **képzettségi** összetétele kedvezőtlen
 - Iskolai végzettség
 - **Szakismereti** végzettségűek hiánya
 - (minden negyedik szakirányú)
 - **Nyelvismeret**
 - **Informatikai** ismeretek
- Hivatali eszközhasználat
- Otthoni eszközhasználat
- A technológia szeretete

A digitális közigazgatás társadalmi előfeltételei nem homogének – ezért az **azonos szolgáltatás eltérő állampolgári kimeneteket** eredményez!

Az e-közigazgatás nem kiegyenlít, hanem felerősít!

**Politikum, humán faktor,
jogi környezet, bizalomhiány**

Politikum

Humán faktor

Jogi környezet

Bizalomhiány

Leges imperfectae

- A jogszabály értékét (hatásosságát) érvényesülése mutatja
- A közigazgatási jogszabályok nagyobb része szankció nélküli.
- Magyar virtus: a jogszabályok nem követése „kvázi polgári engedetlenség”.
- Rossz jogkövetési morállal párosul.
- Felügyeleti intézményrendszer gyenge, tehetetlen.

- + Jogszabályok inflációja
- + Jogállami garanciák
- + VHR-ek hiánya, nem tökéletes működése

**Politikum, humán faktor,
jogi környezet, bizalomhiány**

Politikum

Humán faktor

Jogi környezet

Bizalomhiány

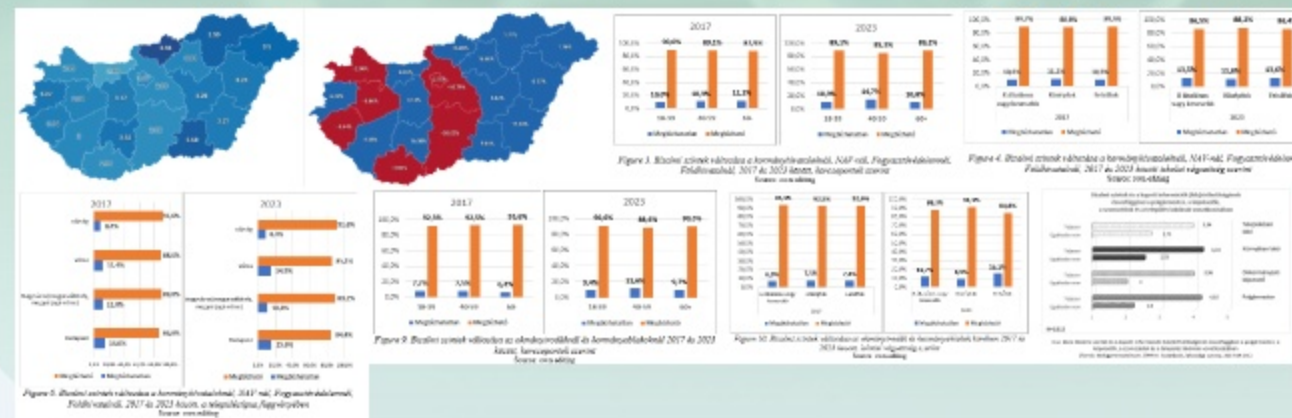
Bizalomhiány

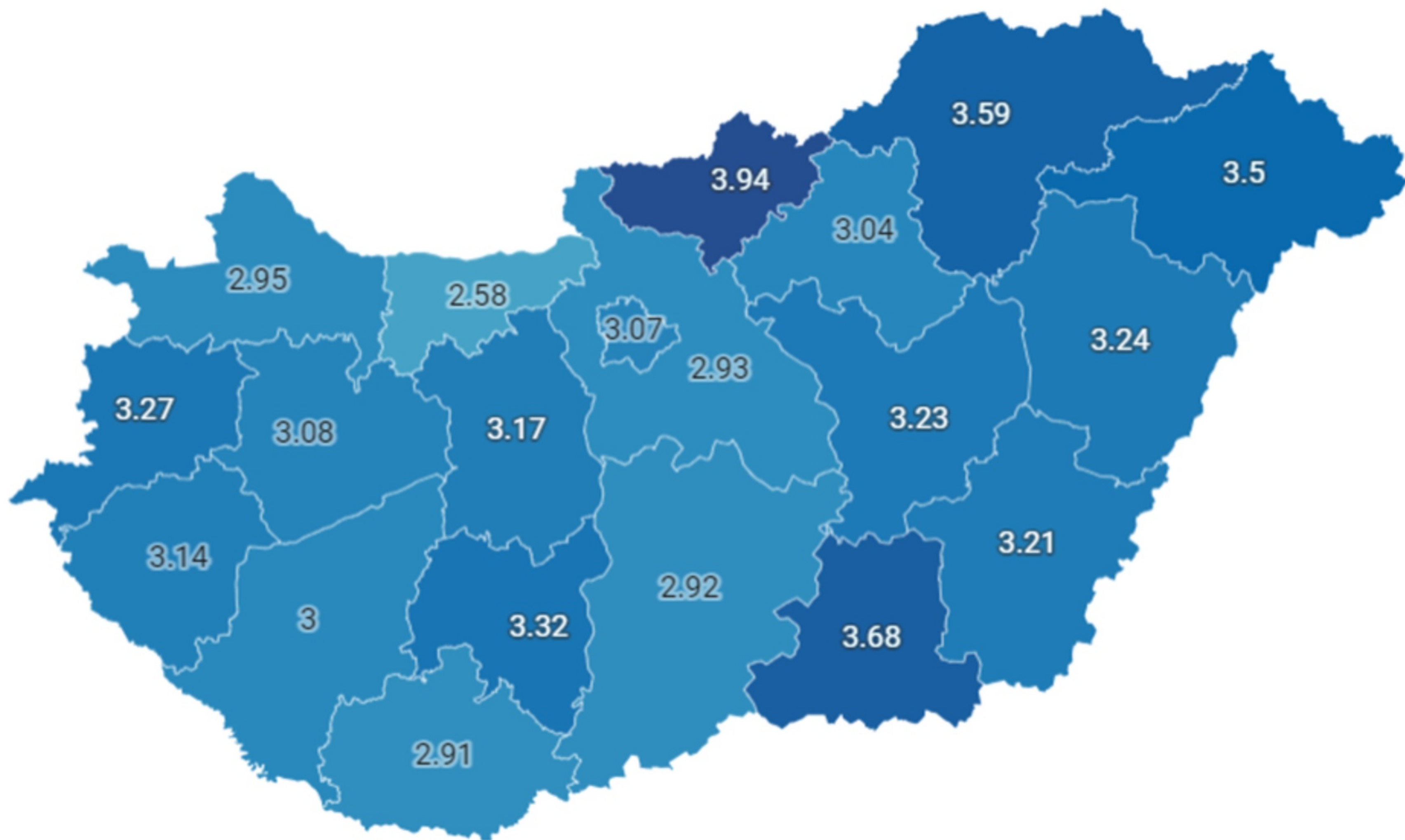

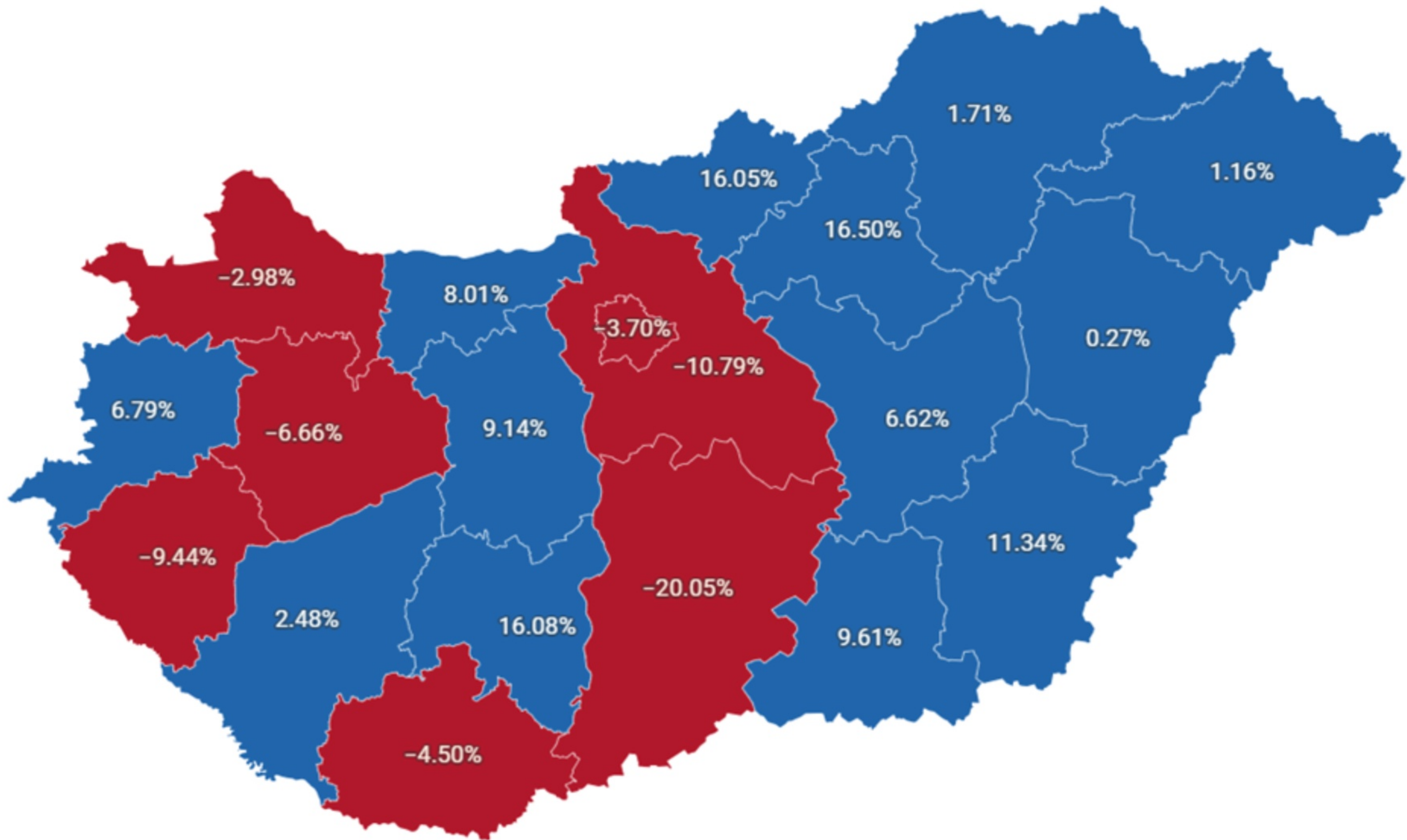
Francis Fukuyama

- Több vonatkozásban fontos:
 - **Közigazgatási apparátuson belüli** bizalmatlanság (túlélésre játszó, nem teljesítő, rezisztens környezet)
 - **Társadalmon belüli bizalmatlanság** (gazdasági és társadalmi integráció és fejlődés gátja)
 - **Közigazgatás és ügyfél közötti** bizalmatlanság(országoként eltér, növelhető lenne az interaktivitás nagyobb bizalmi szinten. Lásd: skandináv államok)
- A hivatali önvédelem a fejlesztések dinamikáját fogja vissza!

Bizalomhiány az
algoritmikus
államban

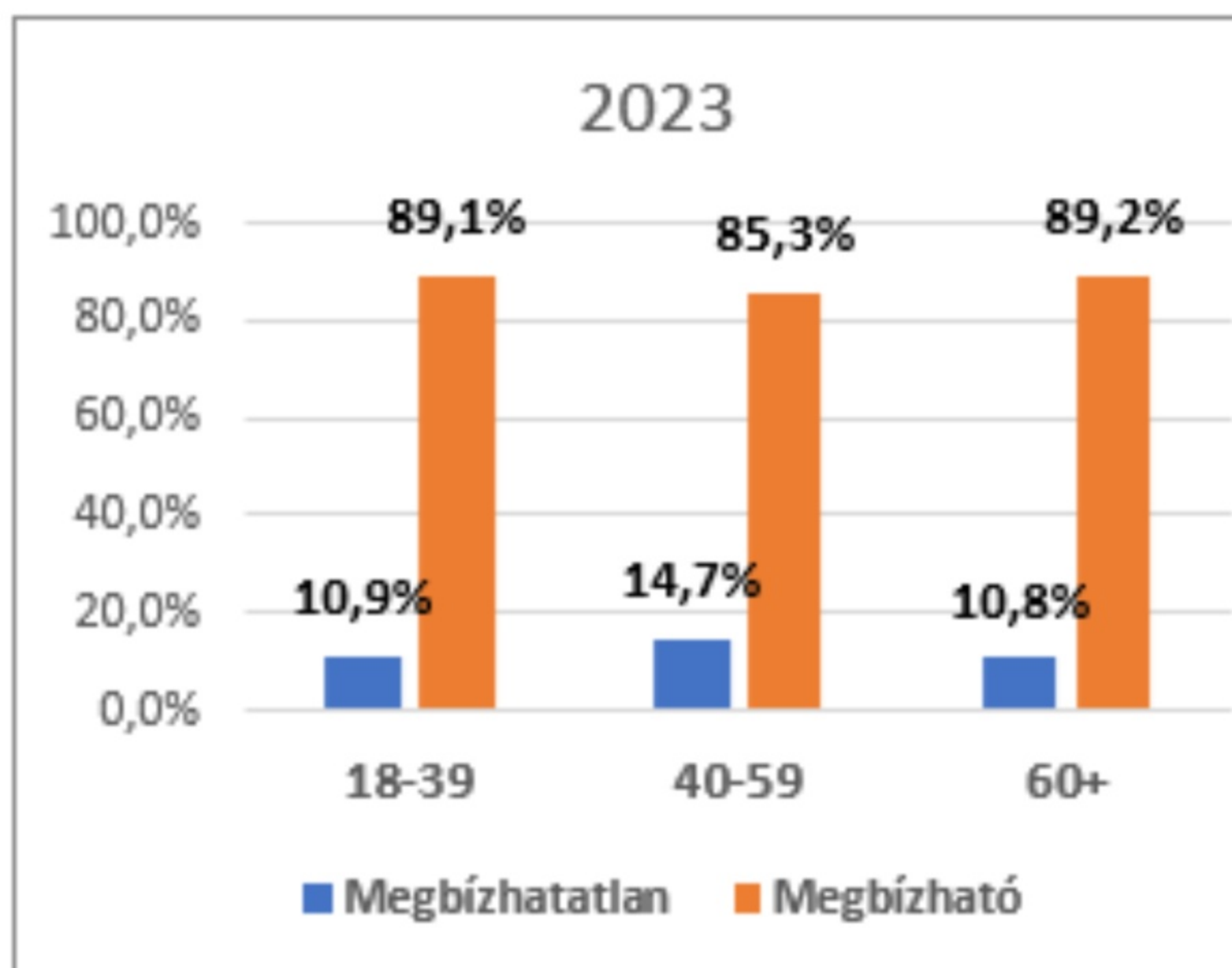
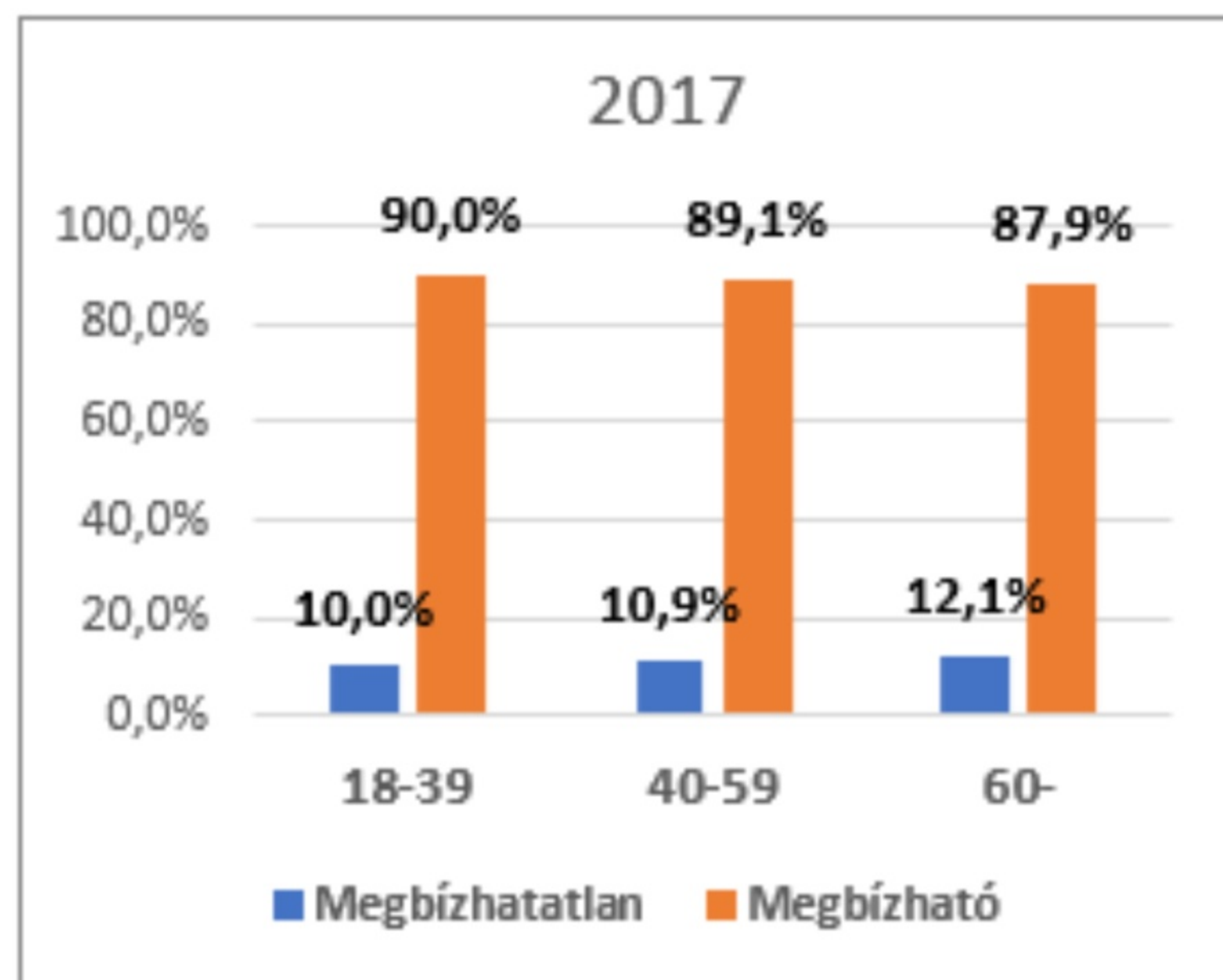

Figure 3. Bizalmi szintek változása a kormányhivataloknál, NAV-nál, Fogyasztóvédeleminél, Földhivatalnál, 2017 és 2023 között, korcsoportok szerint

Source: own editing

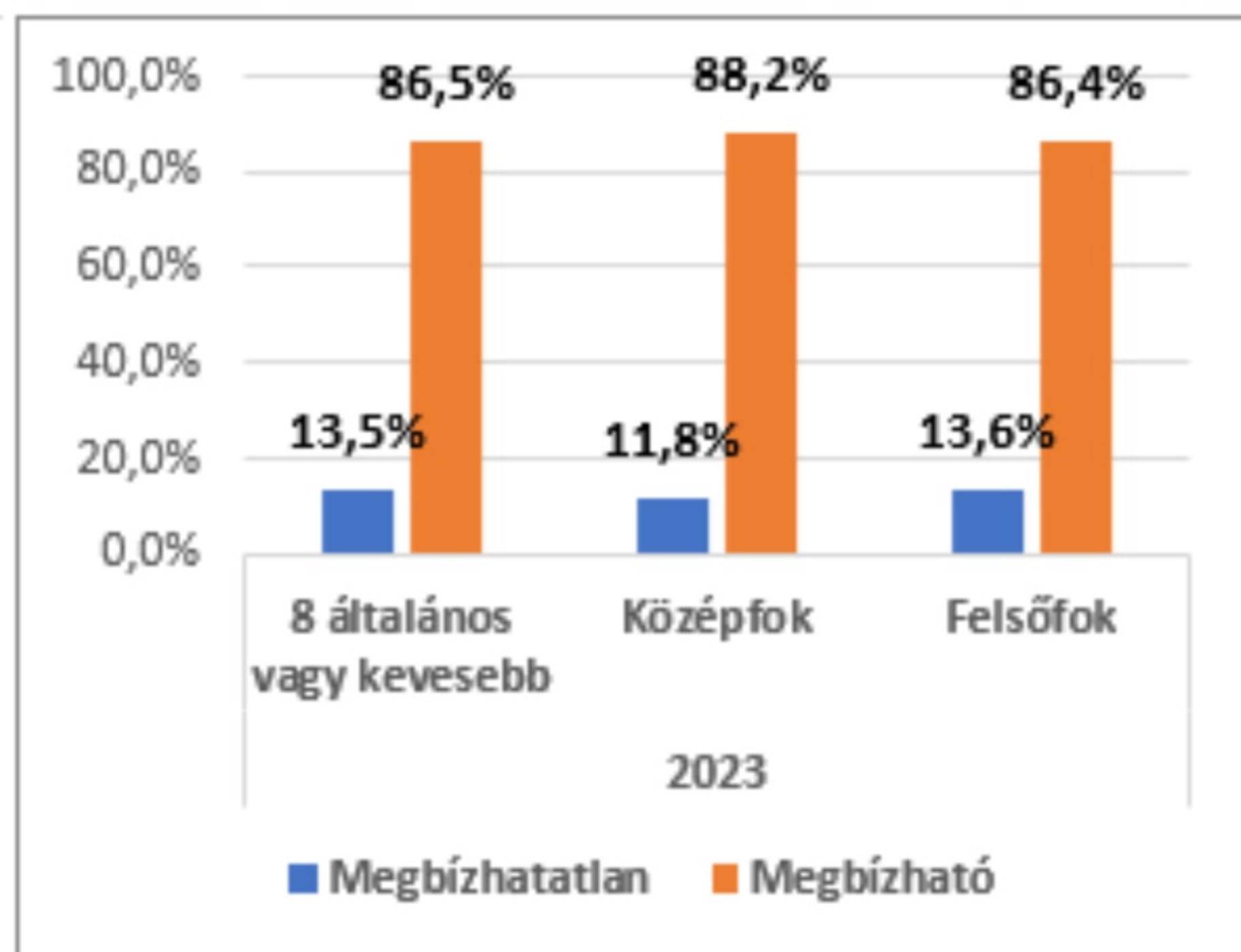
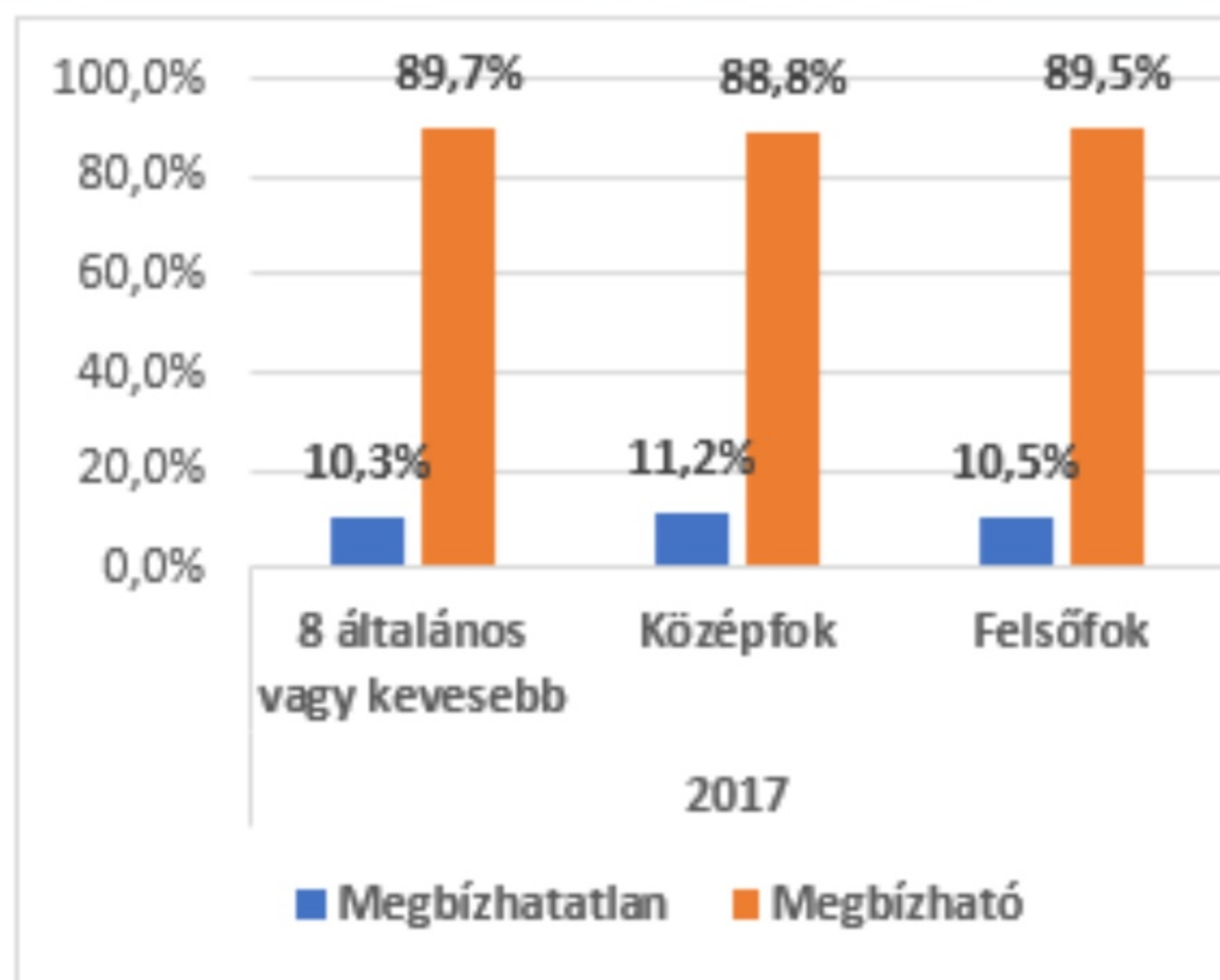
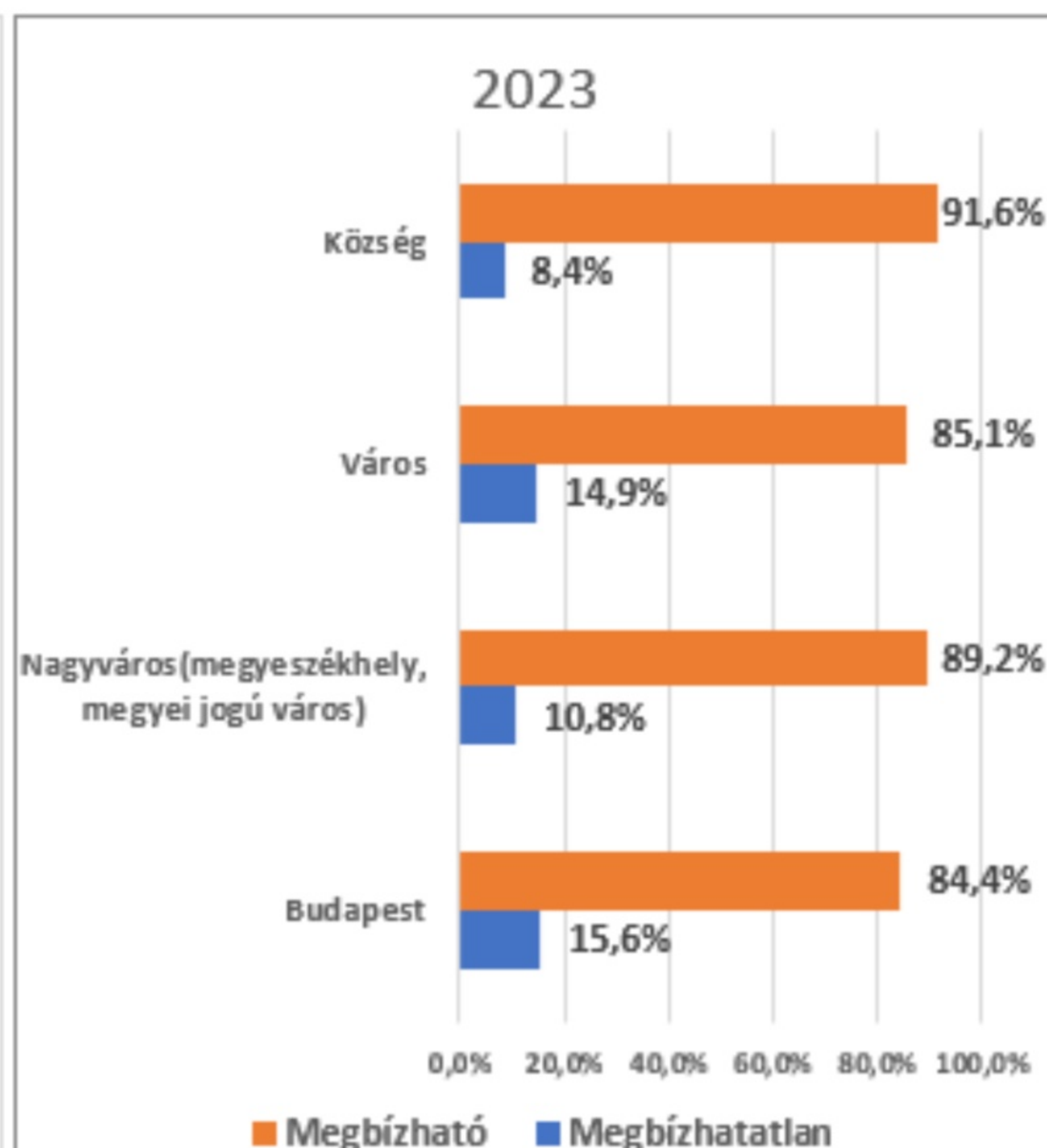
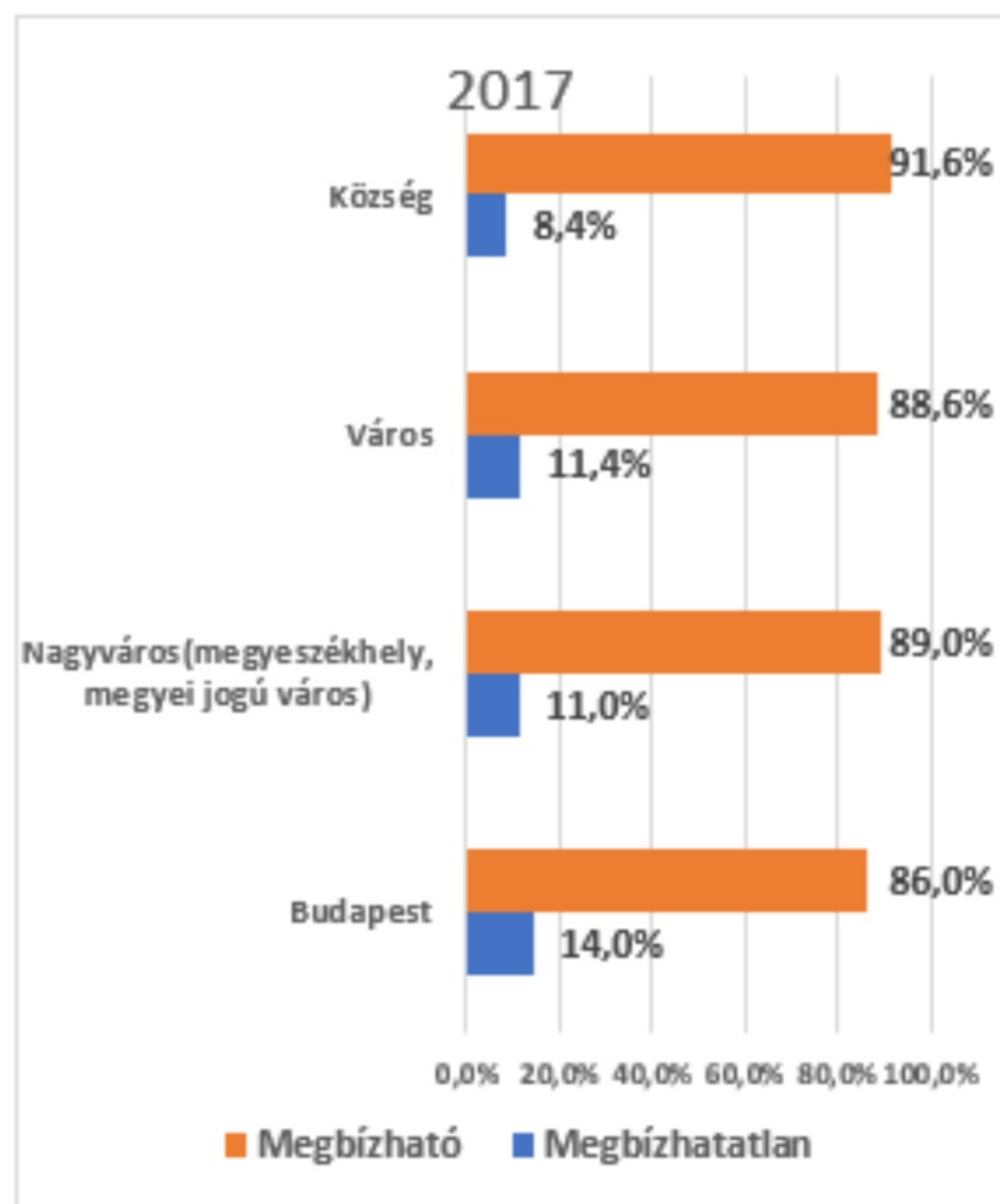

Figure 4. Bizalmi szintek változása a kormányhivataloknál, NAV-nál, Fogasztóvédelemnél, Földhivatalnál, 2017 és 2023 között iskolai végzettség szerint

Source: own editing

100,0%
80,0%
60,0%
40,0%
20,0%
0,0%

Figure

Figure 6. Bizalmi szintek változása a kormányhivataloknál, NAV-nál, Fogasztóvédelemnél, Földhivatalnál, 2017 és 2023 között, a településtípus függvényében

Source: own editing

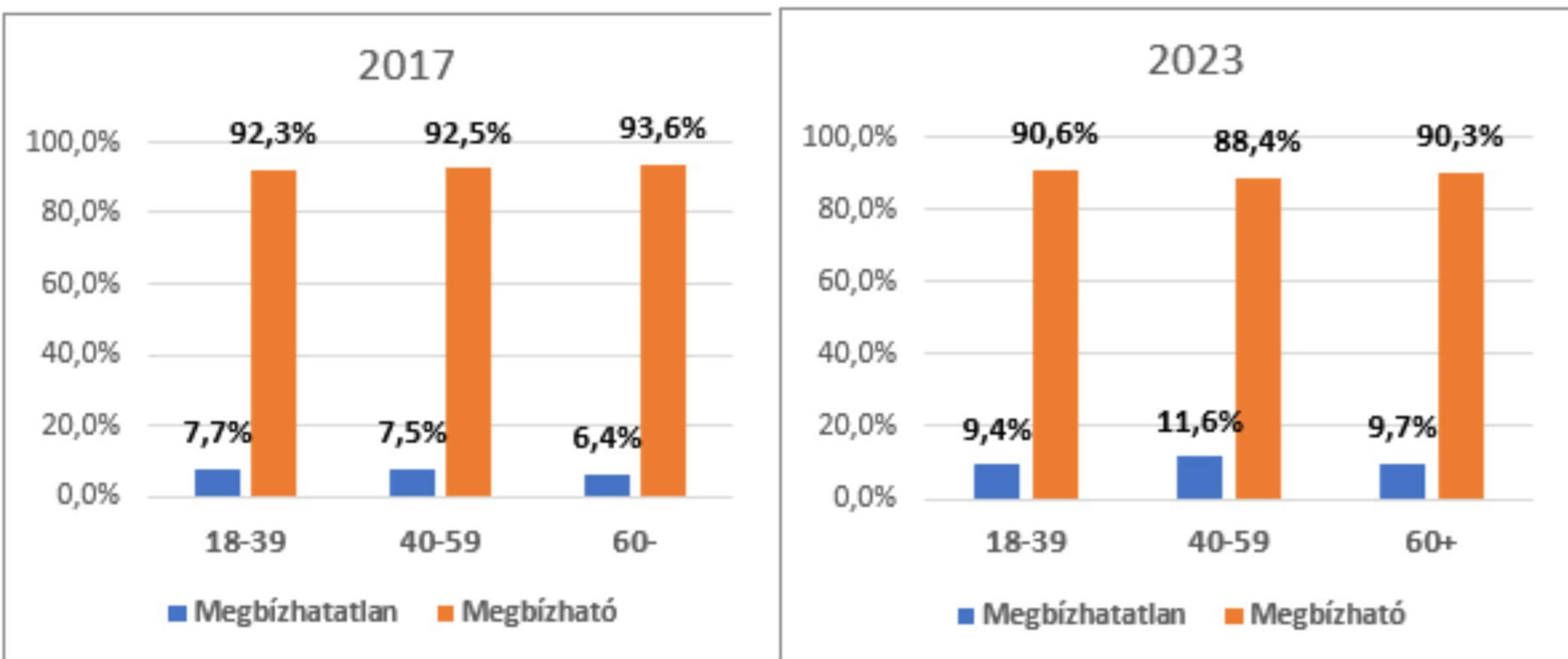

Figure 9. Bizalmi szintek változása az okmányirodák és kormányablakoknál 2017 és 2023 között, korcsoportok szerint

Source: own editing

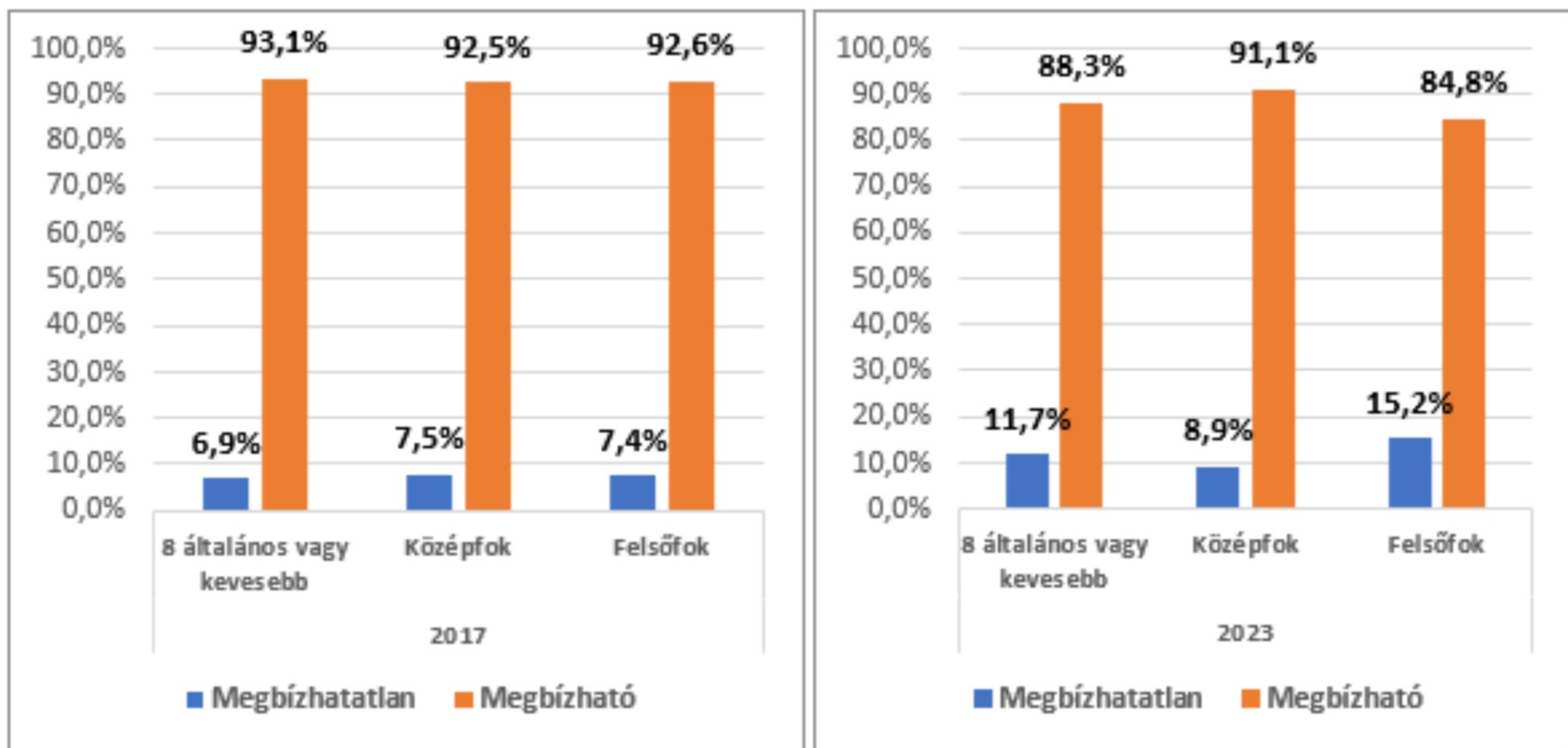

Figure 10. Bizalmi szintek változása az okmányirodák és kormányablakok körében 2017 és 2023 között, iskolai végzettség szerint

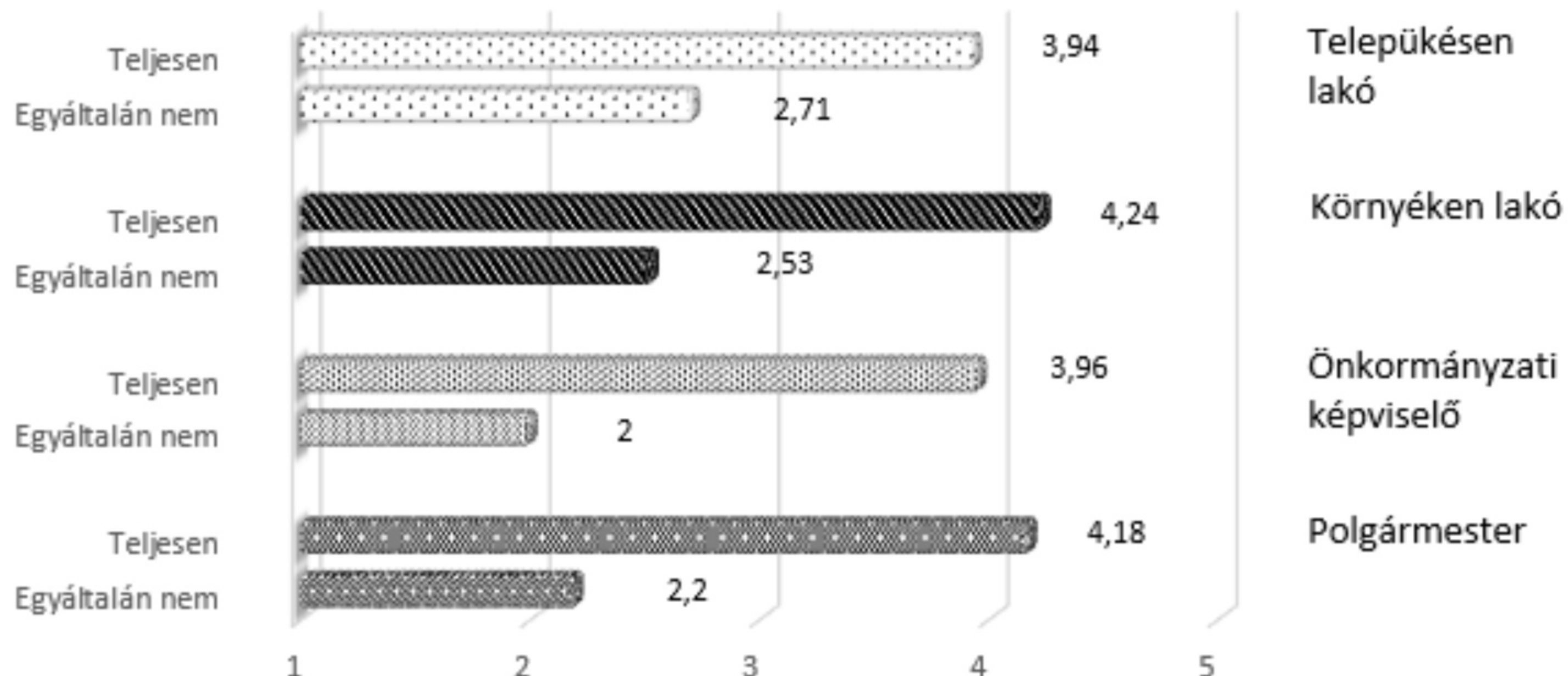
Source: own editing

,8%

ok

017 és

**Bizalmi szintek és a kapott információk (köz)érthetőségének
összefüggései a polgármester, a képviselők,
a szomszédok és a település lakóinak vonatkozásában**

N=1813

3.sz. ábra: Bizalmi szintek és a kapott információk (köz)érthetőségének összefüggései a polgármester, a képviselők, a szomszédok és a település lakóinak vonatkozásában
(forrás: Belügyminisztérium, ÖFFK II. kutatások, lakossági survey, 2017.04.29.)

Bizalomhiány az algoritmikus államban

A klasszikus bizalomkérdés átalakul:

- Ki hozza a döntést?
- Ki érti a döntést?
- Ki viseli a felelősséget?

Új bizalmi dilemmák:

- átláthatatlan algoritmusok
- automatizált diszkrimináció érzete
- „fekete doboz” közigazgatás
- magyarázhatóság hiánya

A bizalom nem technológiai, hanem kormányzási kérdés marad.

Kihívás: Az állam képes-e megtartani az emberi döntés felelősségét egy egyre intelligensebb rendszerben?

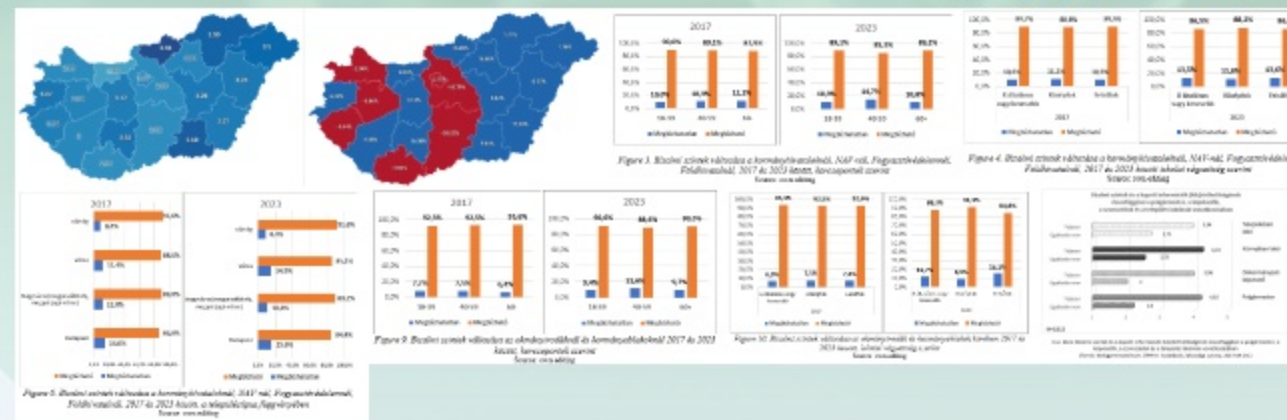
Bizalomhiány

Francis Fukuyama

- Több vonatkozásban fontos:
 - **Közigazgatási apparátuson belüli** bizalmatlanság (túlélésre játszó, nem teljesítő, rezisztens környezet)
 - **Társadalmon belüli bizalmatlanság** (gazdasági és társadalmi integráció és fejlődés gátja)
 - **Közigazgatás és ügyfél közötti** bizalmatlanság(országoként eltér, növelhető lenne az interaktivitás nagyobb bizalmi szinten. Lásd: skandináv államok)
- A hivatali önvédelem a fejlesztések dinamikáját fogja vissza!

Bizalomhiány az
algoritmikus
államban

**Politikum, humán faktor,
jogi környezet, bizalomhiány**

Politikum

Humán faktor

Jogi környezet

Bizalomhiány

Az e-közigazgatás gyenge pontjai

Prof. Dr. Budai Balázs PhD.
egyetemi tanár

budai.balazs@uni-nke.hu
+36-20-966-0454

**Politikum,
humán faktor,
jogi környezet,
bizalomhiány**

**Redundancia,
finanszírozás,
képviselés,
intézményrendszer**

**Adatbiztonság,
adatvédelem, IW**

Redundancia, finanszírozás, képviselet, intézményrendszer

Redundancia

Papír alapú megoldások és elektronikus megoldások párhuzamos működtetése
Egyet előre – kettőt hátra...

- Több munka
- Több költség
- Több értetlenség
- Magasabb hibázási lehetőség
- Stb.

Képviselet

A végrehajtás vezetési funkció!
A végrehajtás minősége a képviselet erősségétől függ:

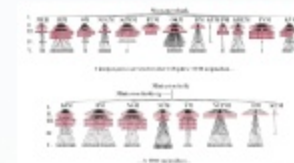
- 0. szint: nincs képviselet
- 1. szint: kormánybiztos, államtitkár, miniszterhelyettes
- 2. szint: szakminiszter
- 3. szint: miniszterelnök

Finanszírozás

- Immateriális, jövőben hasznosuló javak, katalizátorok – a materiális, jelenben hasznosulók helyett
- Megszorítások hatása
- Alternatív finanszírozás
- Költségvetésből fakadó korlátok kivédése (pl.: PPP)

Intézményrendszer (telenség)

- Az intézményrendszer átláthatatlan (3000 intézmény 2797 feladat, 7300 tevékenység)
- Párhuzamos struktúrák, leépítések és visszaszívargások
- Félmegoldások (költségvetési hiány miatt)
- Az önkormányzati eszme mögött rejlő irracionális
- Hiányzó informatikai stratégiák (nincs itiner)
- Szervezeti reformok intézményi elégtelensége
- Szervezeti kultúrától idegen elvárások (teljesítménymenedzsment, minőségbiztosítás stb.)

Redundancia, finanszírozás, képviselet, intézményrendszer

Redundancia

Papír alapú megoldások és elektronikus megoldások párhuzamos működtetése

Egyet előre – kettőt hátra...

- Több munka
- Több költség
- Több értetlenség
- Magasabb hibázási lehetőség
- Stb.

Képviselet

A végrehajtás vezetési funkció!

A végrehajtás minősége a képviselet erősségétől függ:

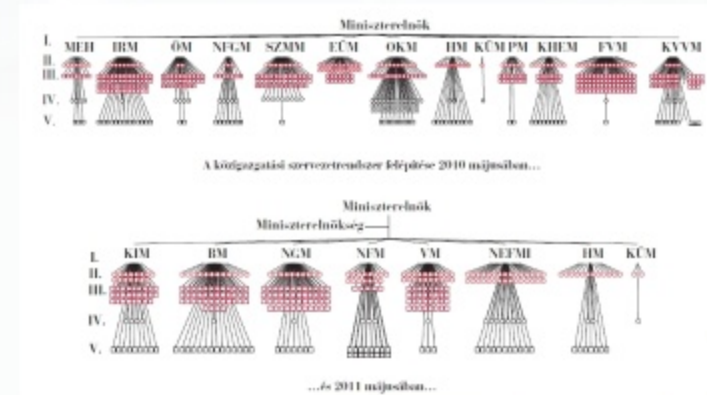
- 0. szint: nincs képviselet
- 1. szint: kormánybiztos, államtitkár, miniszterhelyettes
- 2. szint: szakminiszter
- 3. szint: miniszterelnök

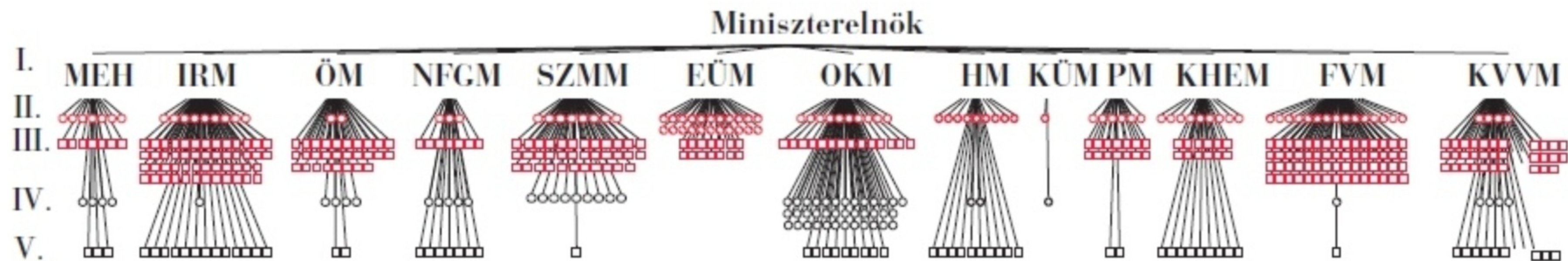
Finanszírozás

- Immateriális, jövőben hasznosuló javak, katalizátorok – a materiális, jelenben hasznosulók helyett
- Megszorítások hatása
- Alternatív finanszírozás
- Költségvetésből fakadó korlátok kivédése (pl.: PPP)

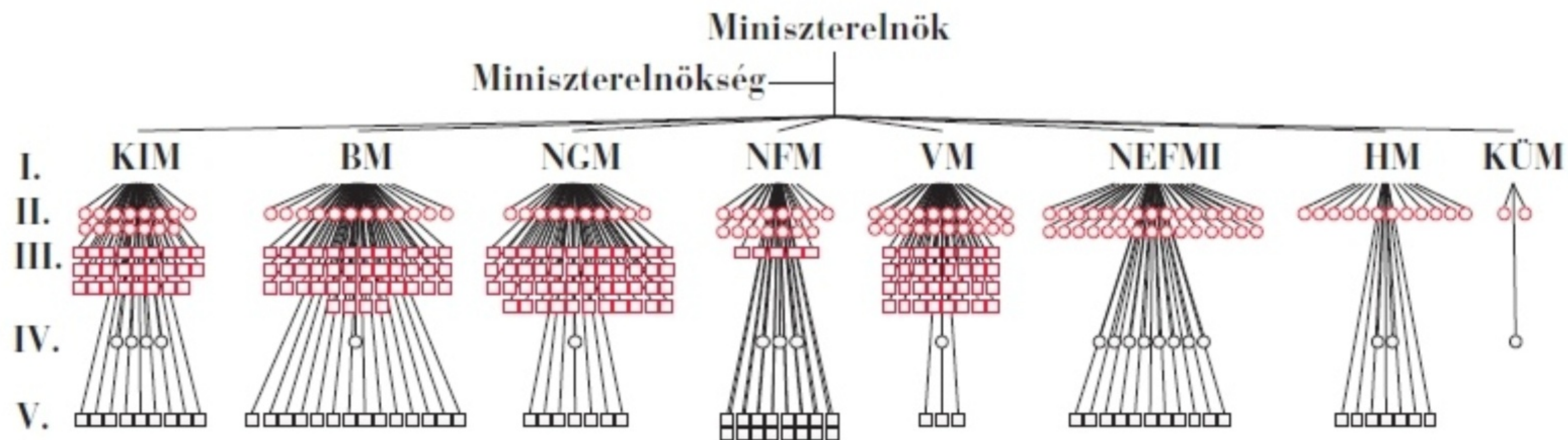
Intézményrendszer (telenség)

- Az intézményrendszer átláthatatlan (3000 intézmény 2797 feladat, 7300 tevékenység)
- Párhuzamos struktúrák, leépítések és visszaszivárgások
- Félmegoldások (költségvetési hiány miatt)
- Az önkormányzati eszme mögött rejlő irracionalitás
- Hiányzó informatikai stratégiák (nincs itiner)
- Szervezeti reformok intézményi elégtelensége
- Szervezeti kultúrától idegen elvárások (teljesítménymenedzsment, minőségbiztosítás stb.)

A közigazgatási szervezetrendszer felépítése 2010 májusában...

...és 2011 májusában...

Az e-közigazgatás gyenge pontjai

Prof. Dr. Budai Balázs PhD.
egyetemi tanár

budai.balazs@uni-nke.hu
+36-20-966-0454

**Politikum,
humán faktor,
jogi környezet,
bizalomhiány**

**Redundancia,
finanszírozás,
képviselés,
intézményrendszer**

**Adatbiztonság,
adatvédelem, IW**

Adatbiztonság, adatvédelem, IW

Adatvédelem

IW

Adatbiztonság

Adatvédelem

Miért kell az adat?

- Profilozás (hatékonyabb ügyfélszolgálat)
- Testre-szabott szolgáltatások (reszponzivitás)
- Gyorsaság (meglévő adatok elérése, behívása)

- Az adatokat védeni kell! vs. **Az adatokat hasznosítani kell!**
- Ellentétes érdekek:
 - Polgárok joga, hogy megismerjék az őket érintő adatokat
 - Magántitok és a személyes adatok védelméhez fűződő jog
 - Bonyolítja a helyzetet az Internet nyitottsága
- Határvonal elmosódik: meddig tart a közügy és a magánügy (Privacy)?
- Netikett vs. Btk. **vs. GDPR**
- Jogi szabályozás tetemes, büntetőjogi oltalom alatt
- Adatvédelem:
„Az adatok kezelése során, azok meghatározott csoportjára vonatkozó jogszabályi előírások érvényesítése.”

Adatvédelmi alapelvek

Adatvagyon- gazdálkodás

- Gyorsaság (meglévő adatok elérése, behívása)

Adatvagyon-

- Az adatokat védeni kell! vs. **Az adatokat hasznosítani kell!**
- Ellentétes érdekek:
 - Polgárok joga, hogy megismerjék az őket érintő adatokat
 - Magántitok és a személyes adatok védelméhez fűződő jog
 - Bonyolítja a helyzetet az Internet nyitottsága
- Határvonal elmosódik: meddig tart a közügy és a magánügy (Privacy)?
- Netikett vs. Btk. **vs. GDPR**
- Jogi szabályozás tetemes, büntetőjogi oltalom alatt
- Adatvédelem:

„Az adatok kezelése során, azok meghatározott csoportjára vonatkozó jogszabályi előírások érvényesítése.”

Nemzetközi adatvédelmi alapelvek

- Az adatgyűjtés szigorúan specifikált **célját** meg kell ismertetni az adatszolgáltatóval
- A specifikálásból eredően meg kell húzni a **gyűjtendő adatok határát**.
- Az adatvédelmi rendszert **az adatok meghatározott csoportjához** kell felépíteni.
- **Ismertetni** kell az állampolgárral, hogy kik juthatnak hozzá a szolgáltatott adataihoz.
- Biztosítani kell, hogy mindenki a róla szóló adatokhoz **hozzáférjen**, valamint hogy az **esetleges hibák kijavítása** megtörténjék.
- Meg kell határozni a **kizárólag az érintett külön engedélyével tárolható adatcsoportokat**.
- Köteles az adatkezelő az általa tárolt adatok **védelmét** biztosítani.
- Az adatvédelemre vonatkozó előírások **betartásának ellenőrzéséről** gondoskodni kell.

Adatvédelem

Miért kell az adat?

- Profilozás (hatékonyabb ügyfélkiszolgálás)
- Testre-szabott szolgáltatások (reszponzivitás)
- Gyorsaság (meglévő adatok elérése, behívása)

- Az adatokat védeni kell! vs. **Az adatokat hasznosítani kell!**
- Ellentétes érdekek:
 - Polgárok joga, hogy megismerjék az őket érintő adatokat
 - Magántitok és a személyes adatok védelméhez fűződő jog
 - Bonyolítja a helyzetet az Internet nyitottsága
- Határvonal elmosódik: meddig tart a közügy és a magánügy (Privacy)?
- Netikett vs. Btk. **vs. GDPR**
- Jogi szabályozás tetemes, büntetőjogi oltalom alatt
- Adatvédelem:
„Az adatok kezelése során, azok meghatározott csoportjára vonatkozó jogszabályi előírások érvényesítése.”

Adatvédelmi alapelvek

Adatvagyon- gazdálkodás

- Nemzeti adatvagyon-gazdálkodás
- Nemzeti közadat portál üzemeltetése
- Nemzeti közadat-kataszter létrehozása és gondozása
- Nemzeti adatvagyon leltár létrehozása és gondozása
- adatelemzés, adatszolgáltatás, tájékoztatás

Adatvédelem

Miért kell az adat?

- Profilozás (hatékonyabb ügyfélszolgálat)
- Testre-szabott szolgáltatások (reszponzivitás)
- Gyorsaság (meglévő adatok elérése, behívása)

- Az adatokat védeni kell! vs. **Az adatokat hasznosítani kell!**
- Ellentétes érdekek:
 - Polgárok joga, hogy megismerjék az őket érintő adatokat
 - Magántitok és a személyes adatok védelméhez fűződő jog
 - Bonyolítja a helyzetet az Internet nyitottsága
- Határvonal elmosódik: meddig tart a közügy és a magánügy (Privacy)?
- Netikett vs. Btk. **vs. GDPR**
- Jogi szabályozás tetemes, büntetőjogi oltalom alatt
- Adatvédelem:
„Az adatok kezelése során, azok meghatározott csoportjára vonatkozó jogszabályi előírások érvényesítése.”

Adatvédelmi alapelvek

Adatvagyon- gazdálkodás

Adatbiztonság, adatvédelem, IW

Adatvédelem

IW

Adatbiztonság

Adatbiztonság

- Az adatbiztonság a „hogyan”-ra adja meg a választ:

„Az adatok jogosulatlan megszerzése, módosítása és tönkretétele elleni műszaki és szervezési intézkedések és eljárások együttes rendszere.”

Főbb motívumai:

- Rendelkezésre állás (megfelelő helyen és időben)
- Sértetlenség (tulajdonos engedélyével lehet változtatni)
- Bizalmas kezelés
- Hitelesség (azonosítóval ellátás)
- Működőképesség (zavartalan feldolgozás)

Az adatbiztonság összetevői:

- **Humánbiztonság:** az Információrendszer sérelmére a szervezettel bármely kapcsolatban álló személyek által elkövethető szándékos vagy véletlen humántámadások elleni védetség
- **Környezeti biztonság:** az IR rendelkezésre állásának és sértetlenségének a természeti katasztrófákkal szembeni védetség
- **Fizikai biztonság:** az IR erőforrásai, valamint rendelkezésre állásuk sérelmére elkövethető szándékos vagy véletlen fizikai támadásokkal szembeni védetség.
- **Logikai biztonság:** az IR adatainak és programjainak sértetlensége, valamint a rendelkezésre állása sérelmére elkövethető szándékos, vagy véletlen támadásokkal szembeni védetség.

- Működőképesség (zavartalan feldolgozás)

Az adatbiztonság összetevői:

- **Humánbiztonság:** az Információrendszer sérelmére a szervezettel bármely kapcsolatban álló személyek által elkövethető szándékos vagy véletlen humántámadások elleni védettség
- **Környezeti biztonság:** az IR rendelkezésre állásának és sértetlenségének a természeti katasztrófákkal szembeni védettsége
- **Fizikai biztonság:** az IR erőforrásai, valamint rendelkezésre állásuk sérelmére elkövethető szándékos vagy véletlen fizikai támadásokkal szembeni védettség.
- **Logikai biztonság:** az IR adatainak és programjainak sértetlensége, valamint a rendelkezésre állása sérelmére elkövethető szándékos, vagy véletlen támadásokkal szembeni védettség.

Adatbiztonság, adatvédelem, IW

Adatvédelem

IW

Adatbiztonság

Information Warfare

- Az információ és az információs infrastruktúra érték!
- Az ország sebezhetősége arányosan nő a számítógépesített információk arányával
Cyberwar (Észtország, Grúzia)
- Anonymus csoport
- Védelem:
 - CIP (kritikus infrastruktúra védelme),
 - CIIP (kritikus információs infrastruktúrák védelme)
- Műveletek céljai:
 - számítógépes rendszerek **megbénítása**, működésképtelenné tétele (pl.: DoS, DDoS);
 - hibás, vagy **megbízhatatlan működés**, szemantikai támadás,
(pl.: az inputok rongálásával, téves inputok bevitelével);
 - **adatlopás** (majd a lopott adatok értékesítése);
 - **jogosulatlan használat**, vagy ehhez szükséges **adatgyűjtés, adathalászat**
(phishing, social phising);
 - **információgyűjtés**, lehallgatással, vagy működés megfigyelésével
- Meggyőzés, befolyásolás:
 - egyéni
 - szervezeti
 - nemzeti szinten

Adatbiztonság, adatvédelem, IW

Adatvédelem

IW

Adatbiztonság

Az e-közigazgatás gyenge pontjai

Prof. Dr. Budai Balázs PhD.
egyetemi tanár

budai.balazs@uni-nke.hu
+36-20-966-0454

**Politikum,
humán faktor,
jogi környezet,
bizalomhiány**

**Redundancia,
finanszírozás,
képviselés,
intézményrendszer**

**Adatbiztonság,
adatvédelem, IW**

Vigye magával, és nézze meg újra bármikor.

Lemaradt valamiről? Szeretné alaposabban körbejárni a témát? Szkenelje be ezt a kódot vagy kattintson az alábbi gombra a prezentáció megnyitásához. Bármikor, bárhol.

Prezentáció megtekintése

